

Külső felületéről

DEBRECENI FÜGGETLEN UJS.

DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR: Helyben: Vidéken: Egy hóra. I kor. Egy hóra. I kor. 50 fill. Negyedévre 3 „ Negyedévre 4 „ 50 „		Felelős szerkesztő: Dr. HEGEDŰS LORÁNT. Kiadók és laptulajdonosok: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ.	Szerkesztőség és kiadóhivatal: DEBRECEN, Piac-utóza 49. szám.
---	--	--	--

Kacérkodás a kolerával.

Debrecen, szeptember 9.

Eddig folytonosan szidalmaztuk azoknak az őseinknek az emlékét, akik erre a helyre, minden folyóvíztől hetedhétország-ra szülő messzeségben alapították Debrecen s a mi nagy elmaradottságunk, vérejtékes küzdelmünk, hogy megtegyük a pozíciót vivjünk ki magunknak a városok versenyében, nagyon igazat adnak nekünk abban, hogy nem viseltetünk valami tulságosan nagy kegyelettel legszűkebb honunk alapítóiról. De most rájöttünk arra, hogy nagy igazság van abban a mondásban, a mely szerint nincs az a rossz, amiből jó nem származik. Amióta ősz divattá lett Magyarországon a kolera s amióta be van bizonyítva, hogy a folyóvíz a leggyorsabb terjesztője a veszedelmes járvány bacillusainak, kezdjük szánni-bánni a városalapító őseink emléke iránt elkövetett kegyeletlenségünket és örvendezve dörzsöljük a markunkat, hogy gyorsvontaton is három órát kell utaznunk, amíg egy valamire való folyóhoz érünk. Mert uramisten, mi lenné belőlünk, ha Debrecen mellett hatalmas folyó folyóék vagy ha kikötővárosnak találtak volna építeni bennünket a mi városalapító őseink? Az a tenger piszok, ami most Debrecen utcáit borítja, micsoda jó meleg íészke lenne a komma-bacillusoknak s az öreg kaszás olyan rendet vágna itt közöttünk, hogy még 1873-ban sem különbet. Talán arra gondoltak

a városalapítók, hogy ilyen közegészségügyi hatóságunk lesz, amilyenhez most van szerencsénk s azért építették minél megszébbre a folyótól a várost. Hogy legyenek áldottak érte haló poraikban!

A városalapító ősök hibája azonban nem képes megóvni bennünket a sárga rém vizitjétől. A folyó nem szállíthatja ugyan, de a vasut majd csak elhozza hozzánk a kolérát, amely aligha találhat az egész országban olyan meleg otthonra, mint Debrecenben, mint a mi szennyel, piszokkal, trágyadombokkal burkolt nagyon csunya, dögletes büzzel felített levegőjű utcáinkon. A tisztifőorvos ugyanezt mondta a városi közigazgatási bizottság elé terjesztett legutóbbi jelentésében: „A fenyegető koleraveszedelemmel szemben minden szükséges intézkedés megtételét úgy, hogy bárholnan származó behurcolás felismeréséhez és veszélytelené tételéhez fel vagyunk szerelve“. Ez nagyon megnyugtató volna, ha ugyanebben a jelentésében a főorvos ezeket is nem mondta volna, — szőszeringedezük a jelentésnek ezt a passzusát is: „... a köztisztaság a piacokon úgy, mint a város területén rendkívül alacsony fokon állott. E tekintetben ez ideig nagyon megnehezítette a komolyabb intézkedést az a körülmény, hogy az elsőfoku rendőrbíró sokszor tulenyhe büntetéseit szigorítás céljából nem lehetett megfeleltetnie.“ Ez az utóbbi kijelentés a főorvos jelentésében előbb szerepel, mint a kolera ellen való fölkészültség hirdetése, a

mi nagyon furcsa, különösen, mert úgy hangzik, mint a piszokkal borítottágunkból való következtetés.

Nem taglaljuk a főorvos jelentését, mert nincs időnk a viccelődésre s a nevetgélésre, nincs különösen most, amikor Mármaroszigetről, amellyel egyenes vasuti összeköttetésünk van és Szilágymegyéből, amely itt van a tőzsomszedságunkban és igen élénk kereskedelmi összeköttetést tart fenn velünk, riasztó híreket kapunk. És nehogy félre értesenek bennünket, sietünk kijelenteni, hogy a botrányos köztisztasági állapotok odiumát — ne makarjuk a városi főorvosra hárítani, akinek jelentésében az elsőfokú és megnyugtató momentum csak egy szerkesztési lapszus folytán kerülhetett a mondott formában egyívű, de akinek lelkiismeretességre nem szorul semmiféle bizonyítványra. De igenis felelőssé tesszük az egész várost elnyeléssel fenyegető piszokért és az elkövetkeztethető minden veszedelemért a főkapitányt, aki hivatott őre a köztisztaságnak, akinek kötelessége gondoskodni arról, hogy Debrecen főutcája, de mégcsak egyetlen sikátora se legyen tele trágyadommbal, pocsolyával, sárral, meg egyéb büzös szeméttel. Az a Noé-korabeli szabályzat amely a debreceni köztisztaságügy és közegészségügy törvényeit foglalja magában, nem csökkenti a felelősséget, mert a kolera nem fogja kérdezni, hogy 1800 hányban készítették a debreceni köztisztasági és közegészségügyi szabályzatot. Tessék új szabályzatot kidolgozni és tessék a tanácstól, vagy a köz-

A melleskor.

Párjelenet.

Írta: **Vajda Ernő.**

Az urileány. — A gavallér.
Színhely: Bálban.

(A leány egy fauteuilben ül és a kezében levő három vörös rózsából összeállított melleskört nézi.)

A gavallér: Miért nem tűzi fel? Jöjjön, én bekapcsolom.

A leány: Nem, azért sem! Vörös rózsákat nem fogok feltűzni.

A gavallér: Nem akarja feltűzni? Nézze médi, evvel igen megszomorít engem. Negyedórahosszat keresgéltem a virágárusnál; a legfeszettebbeket, a legforróbb színűeket és a legillatosabbakat hoztam el magának és most...

A leány: Miért hozott vöröset?

A gavallér: Fehéret kellett volna hoznom?

A leány: És még kérdi? Istenem, hogy a férfiakban nincs semmi szépérezék, izlés, tapintat. Vörös rózsákat hoz, nekem, akinek egyebe sincs, csak a fehérsége. Nem vagyok én asszony!

A gavallér: De hát tulajdonképen miről

van szó? Mi történt? Mi kifogása a vörös rózsák ellen?

A leány: Mikor a garderobban levették a belépőmet és Sári a legkedvesebb barátóm, az a spárgaszínű, meglátta rajtam a vörös rózsákat, nevetni kezdett s azt mondta: olyan fiatal vagy, hogy öregitened kell magadat? Vörös rózsákat teszel fel, amilyeneket csak asszonyoknak rendel az uruk?

A gavallér: Ezt mondta?

A leány: Igen, ezt mondta. És magának ezt tudni kellett volna, mert maga férfi, én meg leány vagyok, aki nem tud semmit abból, amit kellene. Honnan tudja meg egy fiatal leány azt, hogy a vörös szín mit jelent, amikor előttünk mindent csak elhallgatnak, nekünk mindent csak megtiltanak. Amit mi a szerelemről tudunk, azt csak annak a nevelési rendszernek a jóvoltából tudjuk, amelyik megtiltja nekünk, hogy valamit is megtudjunk. A piros fedelű regény az egyedüli, amit a kezünkbe mernek adni, és ezek a vanília-illatú lehelő történetek több leányt butítanak el, mint amennyit a későbbi házasság ki tud józanítani. Egy urileány sose lehet igazán szép, kellemes, mert mindegyiknek — ha okos, ha nem, ha életrevaló — ha nem, — affektálnia kell, akinek csak a ruhája lehet kacér, a szeme apácaszem legyen, akit a tárlaton a mamája figyelmeztet, hogy ez előtt

a kép előtt nem szabad megállania, akinek még jó éjszakát sem szabad kívánnia egy fiatal embernek, mert még azt is félremagyarázhatják.

A gavallér: Jaj de bájos, médi. Tudja, hogy én fiilig szerelmes vagyok magába?

A leány: Na hallja, ahhoz igazán nem kell más, mint két hosszú fül.

A gavallér: Médi! Legyen egy percig komoly. Mondja, hisz maga szerelemben?

A leány: Mint az Istenben. Pedig még egyiket sem láttam.

A gavallér: És hogyan van maga a szerelemmel?

A leány: Én? Hát tudja, inkább általánosságban felelek. Mi, leányok, husz éven alul, amíg nem szabadna, mindig szerelmesek vagyunk, husz éven túl pedig, amikor már muszáj volna szerelmesnek lennünk, sosem vagyunk igazán azok. Most már a férfitől függ, mikor jön. A huszadik év előtt-e, vagy után, vagyis akkor, amikor még van szerelem, vagy amikor már nincs.

A gavallér: Tehát a husz éven aluli leány mind szerelmes. Ezt jó volt megtanulnom. Maga eszerint szerelmes.

A leány: Én nem vagyok az.

A gavallér: De hiszen husz éven alul van?

A leány: És magának diplomát adtak az egyetemen? Hát még azt sem tudja, hogy

Valódi angol és hazai gyártmányú gyapjuszövet újdonságokat legnagyobb választékban, szigorú szabott árak mellett szerezhetjük be **Weisz Adolf** posztó nagykereskedőnél, Debreczen, Kossuth-utca 1 sz. alatt. ::: Első Debreczeni Takarékpénztár ujonnan épült palotájában. :::

gyüléstől ezer embert, ezer locsoló kocsit, — ezer seprőt kérni, tessék százezer, meg kétszázezer koronát követelni s ha az a tanács, vagy az a közgyűlés nem adja meg mindezt, tessék feljelentést tenni a belügyminiszterhez, de tessék kitisztítani ezt a piszkos várost!

A főkapitány bizonyos időközökint előáll egy-egy világmegváltó eszmével. Most például, amikor a kolerától retteg az egész ország, a főkapitány kidolgozott egy szabályrendeletet a dalcsarnokokról és ezek társairól, nem hagyva figyelmen kívül azt a szempontot sem, hogy a műszinkörök „kötelesek arra törekedni, hogy olyan darabokat vegyenek fel műsorukba, amelyek irányzatuknál fogva alkalmasak arra, hogy a nép hazafiúi, vallási és erkölcsi érzületére felemelőleg hassanak.” Ez nagyszerű, ez pompás, ez fenomenális, főkapitány ur, de méltóztassék elhinni, hogy kolera-veszedelem idején inkább erélyes köztisztasági és közegészségügyi rendelkezésekre van szükség, mint a hazafiúi, vallási és erkölcsi érzület fölemelkedéséről való gondoskodásra, kapcsolatban a műszinkörrel és ikertestvéreivel.

Debrecen az Emkének.

Beszámoló a jubileumon.

Abból az alkalomból, hogy az Emke most ünnepelte meg Kolozsváron fennállásának huszontötödik évfordulóját, az egyesület elnöksége gyönyörű s több száz oldalra terjedő hatalmas kötetben számol be arról, hogy mit tett eddig. A munkában, amelyet Páker Sándor József alelnök-főtítkár írt, a debreceni és hajdúvármegyei választmány működését is lelkes szavakkal ismertetik. E jelentés szerint a működés valóban eredményes és olyan, amelyet kevés heyi választmány produkált. Közöljük e jelentés rövid kivonatát a következőkben:

1890. január 19-én általános és nagy lelkesedés mellett alakult meg az Emke debreceni és hajdúvármegyei választmánya. A debreceniek a választmány megalakulására az impulzust ama hangverseny körülmények nyerték, amelyet a Debreceni Dalegylet 1889. július havában tett Lengyel János elnök és

Márk Endre vezetése alatt. E köruton 1400 koronával a dalegylet az Emke örökös tagja lett. Vezetői azután itthon mozgalmat indítottak, amelynek gyönyörű eredménye lett s csakhamar megalakult a választmány. A központból ideérkező vendégeket nagy ünnepélyességgel fogadták s a zászlók alatt kivonult testületek kísérték őket a Bikába, ahová a város ötosé nvitték be az illusztris vendégeket.

A választmány már az első évben óriási eredményeket ért el. Simonffy Imre kir. tanácsos polgármester házról-házra menve, 30000 koronás gyűjtést rendezett. A választmány első vezetősége a következő volt: Elnök Degenfeld József gróf főispán, alelnökök Simonffy Imre polgármester, Karap Möríc földbirtokos, titkár Márk Endre, pénztárnok Bészler Károly, ellenőr Tóth Béla, majd kevéssel utóbb Roncsik Lajos, jegyzők Péter Gábor és Oláh Miklós dr., utóbb Medve Zoltán dr. főispánitkár. A megalakulás estéjén Emke-bál volt, amelyen óriási közönség vett részt, a színházban diszeloadás. A választmánynak egyszerre 4 örökös, 54 alapító, 424 rendes és 140 pártoló tagja lett.

Tevékeny részt vettek a debreceni választmány működésében Bethlen Mikó Róza grófnő, Degenfeld Józsefné grófné, Szilassy Irma, Veressné Szathmáry Teréz, Korniss Zsigmondné grófné, Berger Henrikné, Kaszanyitzky Endréné, Vargáné Dalmy Teréz.

A debreceni választmány tevékenységének eredményét a következőkben mutatja be a jelentés:

A lelkes és buzgó alföldi fiókválasztmány odaadó támogatását tünteti fel különben a megalakulásától 1909. december végéig összeállított forgalmi kimutatás. Bevétel volt 43000 korona 60 fillér, amelyből a központnak beküldtek 31365 korona 91 fillért.

A jubileumon, amely tegnap és tegnapelőtt folyt le nagy ünnepségek keretében, Debrecen város és a helyi választmány keretében Márk Endre udvari tanácsos, Kovács József polgármester alelnök és Könyves Tóth Mihály dr. kulturatanácsnok vettek részt. Kovács József polgármester a helyi választmány, Debrecen városa és a magyarországi városok nevében mondott beszédet a jubileumi ünnepélyen.

A gavallér: Nézze, mindjárt kezdik a táncot. Menjünk be.

A leány: Nem, nem táncolok. (Nevet).

A gavallér: Oh igen, táncolni fog. Az első tánc a boszton és nekünk azt végig kell táncolnunk. A mi bosztonunkat megnézi mindenki és én azt a finoman szemtelen táncot nem is járnám mással, csak magával. Mert bosztonfigurákat komponálni és játszani, elzenélni a testével, csak maga tud. Nem attól függ, hogy milyen a tánc: kánkán-e, niggerkopogós-e, angol matróztánc, vagy kékvók, nem is attól függ, hogy hogyan járják, de az, hogy ki táncolja. A Moulin de la Galetteben láttam egy macsistáncot: az ott gyönyörű volt. Ugyanezt a táncot multkor eljártá egy jukkerleány egy házimulatságon; botrány volt! A boszton két ballábu táncosnál nevetséges rángatózás, a tánczseninél ritmikus zenei költemény. Hagyja most azokat a rózsákat és gyerünk, nekiszaladunk a parkettnek, hunyja le a szemét, csukja le az ajkát és a szívünk verésének zenéje sugja a lépéseket. Szépen táncolni, médi, ez van olyan jó, mint szépen meghalni. (Halk bosztonzene.)

A leány: Ügyetlen cigányai! Miért nem csárdásba kezdtek.

A gavallér: Hallja, már hívják a hegedűk. Ne rontsa el az estémet, ne vegye el

Hajdudorog a magyar g. kat. püspökségért.

A hétfői nagygyűlés előtt.

Hajdudorog vendégszerető kapuin e hó 11. és 12-én hétfőn és kedden közel kétszáz-ezer óhitű vagyis újabb elnevezés szerint görög katolikus vallást követő szinmagyar honpolgár képviselője vonult be tanácskozássra a Julián-naptár vagy óhitű kalendáriumnak az újabb vagyis Gergely-naptárral való egyesítése és az országszerte szükségé vált magyar ajku görög katolikus püspökség létesítése tárgyában.

Hajdudorogot illetve annak abban az időben 8000 főnyi óhitű valláson levő polgárait még 1868-ban az összes Királyhágón inneni óhitű vagyis gör. kat. vallást követő magyar anyanyelvű lakosság közel egynegyvedmillió számot képviselve a Dorogon összeült kongresszuson hozott határozattal felhatalmazta végrehajtó bizottságát arra nézve, hogy a rájuk nézve értelmetlen (szláv és román) templomi s más szertartási nyelv helyébe a már némely egyházban rég idők óta divó magyar anyanyelvet általánosítsa, törvényesítse s ennek keresztülvihetésére véde és őrzésére egy magyar ajku püspökséget annak megfelelő tanintézet káptalan stb. járulékokat létesítsen s a már idejét mult ó naptárt az új használatban életben levővel egyeztesse. — Ezen megbízatásának Dorog, mint külön végrehajtó országos bizottsága részben már meg is felelt. A liturgikus nyelv törvényesítésére a római páhához Szabó Jenő főrendiházi tag elnök vezérlete alatt több száz főből álló zárandoklattal memorandumot, kérvényt terjesztettek be, melynek végleges eldöntését a pápa elodázta ugyan, de a magyar nyelv használata a görög rítusban hallgatólagos jóváhagyás alatt van.

A magyar püspökség szervezése a liturgikus nyelv kánonizálásáig leszállt a napirendről, de újabban újra felvetették, mert belátták, hogy csak szakavatott pásztor rendezheti a nyáj szükséges kivánságait, vulgó: életfeltételeit s noha e tekintetben voltak pásztorok, kik a nyáj őrzése védelmében nem hagytak kívánni valót, mindazonáltal más kötelezettségeik folytán nem tehetek eleget az új, a régiek közül kivált nyáj szükségleteinek. A munkácsi és eperjesi püspökök (Eppis ruthenorum) szláv liturgikus nyelven köteleztettek misézni s így a magyar istentiszteleti nyelv

a jó kedvemet. Médi, boszton. Ezt a táncot csak nem engedhetjük veszni? Jöjjön!

A leány: Nem akarok, nem merek. Én virág nélkül be nem megyek a terembe. Ezeket a csunya tüzrózsákat meg fel nem tűzöm.

A gavallér: Ördög vigye el azokat a rózsákat! Én nem tudtam, hogy még a színek is jelentenek valamit, én azért vettem épen ezeket a virágokat, mert a kedvenc színeim. Ha gondoltam volna erre . . .

A leány: Maga, úgy látszik, néha egyáltalában nem gondolkodik.

A gavallér: Hát filozófus nem vagyok, az igaz, azt már akkor bebizonyítottam, amikor magába szerelmes lettem.

A leány: Hogyan?

A gavallér: Tudja, eddig még minden nagy filozófusnak csut feleség jutott, mert annak a férfinak, akinek szép a felesége, nincs ideje filozofálni.

A leány: Feleség? Hiszen én nem vagyok a maga felesége.

A gavallér: Nem, de most eszembe jutott egy mentő gondolat. A vörös rózsák bántják magát? Annyieneket csak asszonyoknak illik kitűzni?

A leány: Igen.

A gavallér: No ezen könnyű segíteni.

A leány: Vesz nekem fehér rózsákat?

A gavallér: Azt nem, isten mentsen. Ha-

Feherneműt csipkefüggönyöket, női blousokat legszebben tisztít

FEUERSTEIN

Piac-utca 42. sz. (Lamp-sáít palota)

Arany János-utca 18. sz.

mind itt és ott Piac-utca 42.

átalánosítását nem művelhették. Szóval csak „magyaroknak püspöke” viheti keresztül azt, ami a magyaroknak szükséges. Egész irodalom keletkezett e letűnt félszázad alatt, mely e kérdésekkel foglalkozott. Farkas Lajos, az 1868. évi kongresszus elnöke „Egy nemzeti küzdelem” György Endre Akadémiai értekezlete, Petrus Jenő „A magyarság Önvédelme” (Debrecen Csokonai nyomda) György E. előszavával, dr. Demkó Kálmán, Szabó Jenő s számos hírlapi ismertetés, vezércikk, melyek oda érlelték a dolgot, hogy a püspökség felállítását s a naptár-egyesítést ma már elodázhatlan s nem csak felekezeti, de nemzeti követelés is.

Firczak Gyula munkácsi püspök, ki feltétlen híve, Vályi János eperjesi püspökkel együtt a magyarság e jogos kívánságának vannak oláhok, ruthének, örmények, stb. püspökeik és a magyaroknak nincsenek. — Miért? . . .) Firczak püspök tehát a hajdudorogi új vikáriust, Jaczkovics Mihályt megbizta, hogy a főnhatósága alatt levő hitközségekkel tanácskozzék e felett.

A vikárius szeptember 12-ére összehívott 52 egyházköztséget, ehhez Dorog község képviselőt s ezen képviselőt a 8-án, pénteken tartott gyűlésén, melyben kimondta, hogy az ügy erkölcsi és anyagi támogatásától, mint-hogy hajdudorogi leendő püspöki székhelyről van szó, váltig nem vonja meg s utasítja Farkas György főjegyzőt, ki a testületből külön vált végrehajtó orsz. bizottság ez idő szerint dorogi elnöke, hogy a bizottságot hívja egybe s azon a képviselő testület határozatát tolmácsolja s egyben Firczak Gyula püspöknek jut tassa kifejezésre Hajdudorog képviselőinek hálás elismerését, amért hazafias intézkedéssel lehetővé tette, hogy a püspökség és a naptár-egyesítés ügyében az érdekelt hitközségekkel együtt Dorog kapuin belül tanácskozhatnak.

A királyné mint feleség.*

Írta: MIKSZÁTH KÁLMÁN.

Néhány év előtt Tisza Kálmán mondta el nekem a folyosón a következő történetet, — mely politikai szempontból is igen érdekes. Elmondom híven, csak éppen a formát változtatom meg, nem beszéltem őt (hogy a sok hogytól mentsem meg az olvasót), a magam mártásában adom elő a dolgot.

Mikor a horvát cimereket hozta há-

* Erzsébet királyné halálának évfordulója alkalmából adjuk közre ezt a cikket.

nem . . . Tehát a vörös rózsák! Hm. És ragaszkodik a rózsákhoz. Szépségtörvény van arról, hogy minden leánynak virág legyen a kebelén?

A leány: Igen, ez körülbelül törvény.

A gavallér: Egyike azoknak a törvényeknek, amelyeket a női hiúság állított fel.

A leány: Ne higye azt, mi nem hiúságból tüzzik fel a virágokat. Ellenkezőleg. Szerénységből, félelemből. Én úgy gondolom, hogy az a férfi, aki virágot hord, de az a nő, aki nem tartja szükségesnek virágot tűzni, az elbizakodott képzelődő.

A gavallér: Látja, ez igen szép következtetés. Maga úgy látszik a lelkébe lát az embereknek és a kis dolgoknak is kitapogatja a rugóit. Helyes! Virág tehát kell! Én megadom magam és kikorrigálom a hibámat. Kérem, adja ide a rózsákat . . . Csak adja ide egészen bátran. Ne bántsa a piros szín. Ne gondoljon a Sári gunyos megjegyzéseire. Ma este nem fogja senki sem megítélni a piros rózsák miatt. Méltóvá teszem, jussot szerzek magának Médi, ha most engedelmeskedik, be fogom mutatni a társaságnak, mint menyasszonyomat.

(A leány lehajtja a fejét és kis idő múlva félnék mozdulattal nyújtja a fiúnak a csokrot, aki feltűzi azt a keblére. A zene erősebben szól. Karanfoga távoznak.)

borgásba a magyar közvéleményt. Tisza, az akkori miniszterelnök és gróf Szapáry Gyula pénzügyminiszter Bécsbe utaztak, hogy a királynak jelentést tegyenek, s az elégtétel módját is megbeszéljék ő felségével. A kérdés igen kényes volt, mert a sértés nagy kaliberű, az országgyűlés minden pártja zugott, a szegény, jámbor Bedekovics, a horvát miniszter mutatni se mertte magát nyilvános helyen, az ebédjeit is szobájában ette az „Angol királynő”-nél, míg másrészt komplikálta az elégtételadás módját, hogy a Ház közjogi tudósai olyasmit okozkodtak ki a iörvényből, hogy Horvátországban az állami épületeken a magyar címer használati jog nem egészen evidens. Akár úgy van, akár nem úgy van, de elégtétel mégis kellett.

A miniszterek tehát Bécsbe mentek és a Burgban folyt a tanácskozás a király elnök lése alatt. Jelenvolt még a két miniszteren kívül Orczy Béla és egy nevedik miniszter.

A királyt nagyon lehangolta a tanácskozás, mely kora délután kezdődött és bevult az esti órákba. — Látható idegességgel ismételte.

— Igen kellemetlen ügy.

A miniszterelnöknek az volt az előterjesztése, hogy a magyar címer katonai pompával tétessék vissza az állami épületekre, a honnan leszaggatták.

A király a törvényhez ragaszkodott.

— Az nem lehet, ha nincs rá törvény.

— De a sértést mégis reparálni kell, az úgy nem maradhat, — hangsúlyozták sorba a miniszterek, lefestvén, újra és újra, a magyar nemzet méltó fölháborodását.

A király sokáig habozott, végre teljesen kifáradva mondá:

— Am jó, tétessük fel katonai parádéval a magyar címet, de aztán azonnal le is kell venni. Így meglesz az elégtétel is és a törvény se szenved.

Tisza Kálmán jéghideg arca kigyult:

— Az nem lehet, felséges uram. Ennyivel mi haza nem mehetünk.

— Hát mit kívánnak? — kérde a király izgatottan.

Az egyedül megfelelő, felség, és egyszers mind a legkevesebb, amit ebben a zsetben kívánni lehet és kötelességünk is kívánni, hogy a címer tétessék föl katonai pompával és addig hagyassék ott, míg aztán a magyar országgyűlés később a maga határozatából levéte.

Az uralkodó nem osztotta ezt a nézetet, mire Tisza és a többi miniszterek sorba kifejtették álláspontjukat, előadva egész körülményesen érveiket és lefestve élénk színekkel a helyzetet. De a király nem, nem. Tehát új oldalakat kezdtek kieszélni . . . A király szem látomást kedvetlenebb lett és ingerlékeny s mikor már elég jól megtámogatták a magok igazait, mindig odacsapott nekik egy ellenérvet, már-már kimondta volt az ultimátumot, midőn jó szerencse, belépett az aiton a szolgálattelvő kamarás és halkán jelenté:

— A felséges asszony már várja feleséget.

Ebédre voltak menendők együtt Károly Lajos főherceghez.

A király lecsapta az aktákat az asztalra, fölkel a székéről és elhagyta a tanácskozási asztalt magyarázat nélkül, még csak a kezével se intve bucsút az ámuló minisztereknek. Csak aztán később fordult vissza a terem közepéről s nem minden felindulás nélkül szólt:

— Holnap folytatjuk.

A magyar miniszterek meglehetősen nyomott hangulatban távoztak. Rosz kilátások voltak másnapra. Ha nem lett volna előre megváltva a páholyuk az Operába, bizony el se mentek volna, hanem otthon, a bankgassei kopott házában busulnának, hogy miképen kell majd hazamenni. De mégis csak elmentek és kedvetlenül hallgatták az opera áriáit.

Egyszer csak a második felvonás végén megnyílik a páholyajtó és belép rajta sima, elegáns lépteivel és mozdulataival Napcsa

báró, a királyné udvarmestere, frakkban, fehér szegfüvel a gomblyukában.

— Hát te honnan jössz? rohanták meg egyszerre.

— A Károly Lajos főherceg ebédjéről jövök. A királyné küldött hozzám.

— Én hozzá? — csodálkozék Tisza.

— Igen, igen — és közelebb hajolva Tiszához halkán folytatá: A királyné igen aggódik és azt a parancsot adta nekem, hogy rögtön keresselek fel.

— Aggódik és miért?

— Hogy a königrázi csata óta nem látta a királyt olyan levertnek, szomorúnak, mint ma este a minisztertanácstok után. A felséges asszony azt üzeni, hogy éppenséggel ne tudja, miről van szó, de arra kéret, hogy ha lehet, engedj.

Tisza elkezdett pislogni, szaporábban, — mint szokott. Ez mindig azt jelentette, hogy el van érzékenyülve. Egy darabig némán bámult maga elé, aztán a maga egyszerű, páthosználküli modorában adta meg a választ:

— Mondd meg a királynénak, hogy a felséges királyért és a dinasztiaért életemet is odaadom, ha kívánják, de éppen az ő és a dinasztia érdekében nem engedhetek abból, amit kértem.

Nopcsa báró visszament legott a válaszal. Hogy mi történt aztán, homály fűdi. — De csodák csodája, minden megváltozott. — Reggelre mosolyfáradta fogadta a tanácsba összegyűlt magyar minisztereket a király s felhőtlen homlokával, vidáman adta beleegyezését a kormány előterjesztésébe. Mi kergette el homlokáról a felhőket? Isten tudia. — A konstátálható adatok csak idáig szólnak. A többitől már csak seíteni lehet, hogy egy vállán áthailó, szelid, jóságos hang?

— Enged uram, férjem, a szegény magyaroknak.

A debreceni adókiivetés hibái.

Levél a szerkesztőhöz.

Igen tisztelt szerkesztő ur!

B. lapjának f. évi szeptember hó 5-iki számában megjelent az idei III. osztályu kereseti adóelőirányzatára, tárgyalására és megállapítására vonatkozó cikk feltűnést és lehet hogy nagyon vegyes érzelmeket keltett, mert míg egyrészt azok, kik tulságosan vannak az adókkal sújtva, örömmel osztják a cikkben megjelenteköz igazságot, addig másrészt azok, kiket ellenkező érdekből bántott az igazság meztelen kinyilvánítása, sajnálták a cikk megjelenését.

Mindezeketől a vegyes érzelmektől azonban sokan, sőt nagyon sokan amviban nincsenek érintve, mert ezeket az elkeseredés érzete fogja el, látva azt az aránytalanságot, a körülmények és anyagi viszonyok ismeretének teljes hiányát, mely az előirányzatok elkészítésénél észlelhető volt.

Nem vitatom azt, hogy a fokozottabb közszükséglet fokozottabb adóztatást igényel; azt sem lehet kétségbe vonni, hogy egy félszázad előtt készült adótörvény elavult intézkedései megkötik a kivető-bizottság kezét, mert az a hivatalosan megállapított minimumon alul nem mehet, de ha csak a minimum köti a kivetés kezét és az adó határa megszabva nincs, ha a földadónál az osztályozás igaztalan, jogtalan volta az arányosítást lehetővé nem teszi: akkor meg kell állapítani azt a tényt, hogy a progressió sehol, egy adónemnél sem biztosítható úgy, mint éppen a III. osztályu kereseti adónál.

Igaz, hogy a progressió megállapításához az adózó felek anyagi viszonyai, kereseti forrásainak teljes vagy megközelítő ismerete szükséges, de éppen azt látjuk, hogy itt, ennél a pontnál a legminimálisabb a tárgy ismerete.

Igy mondom, mert a rosszhiszemiséget az illetékes faktorokban fel sem tételezem,

A nagyérdemű közönség szives tudomására hozzuk, hogy a Szolyvai, Polenai és Luhi Erzsébet ásványvizek raktárát augusztus hó 7-én József kir. herceg-u 14. sz. alá helyeztük át. Szives pártfogást kérünk.

Tisztelettel

Roth Testvérek.

de mint tény meg kell állapítani, hogy az arányosítása az adónak minden kritikán alul áll.

Tek. Szerkesztő ur cikkében főleg az ügyvédi foglalkozás után kivett adókat és azok aránytalanságát emelte ki, én (fenntartva más foglalkozási ágakra vonatkozó észrevételemet — mely foglalkozási ágakban működő adózókra vonatkozó adatok sem állják meg a kritikát — egy későbbi cikkre) itt szintén ezen kérdéssel, az ügyvédi kar adójával akarok foglalkozni.

Megálapítottam kívánom, hogy a legmagasabb adótétel, melyet egy itteni ügyvédi iroda fizet, 360 korona (egy 500 koronás tételről azért nem beszélek, mert ez a megálapítás egy nyilvánvaló tévedés eredményének látszik) a többi tételek 50—200—250 korona közt váltakoznak.

De ha azt hinné valaki, hogy ezek a fokozatok az irodák forgalmának fokozatával állanak arányban, akkor igen csalódnék, mert úgy látjuk, úgy tapasztaltuk, hogy kisebb irodák, melyek hogy én mondjam, a piacról élnek, a házbérvallomásaik alapján fizetik a 120—200 koronás tételeket, ellenben azok az irodák, melyek nagy, milliós bankok ügyleteit bonyolítják le — sok esetben a 100—200 koronán alul maradnak, sőt van olyan is, mely csak 60 koronát fizet. Pedig tudnivaló, hogy a mai viszonyok mellett, amikor a nagy bankok nem arra a célra alakulnak, hogy egy-két millió értékű váltót leszámítoljanak, avagy néhány százezer korona értékű jelzálogos kölcsönt helyezzenek el, hanem kisebb városok pénzügyeit, ipari és kereskedelmi vállalatokat finanszírozzák; az anyaintézet ügyésze egyúttal több vállalatnak ügyésze és ezeknél megelégszik a kincstár sokszor azzal, hogy a jogtanácsosi címen huzott fixumot IV. osztályu kereseti adóval rója meg, ellenben 30—40,000 korona ügyvédi jövedelmet megadózatlanul hagy.

Ezek tények és ilyen állásában a dolgoknak két eset lehetséges: vagy fizetnek a kis irodák 10—20 korona adót, vagy a nagy irodáknak 1500—2000 korona adóig kell felemelkedni, mert különben az arány helyreállítva, a progresszió megtestesítve nincs.

Nem hiszem — sőt meg vagyok az ellenkezőről győződve, hogy 4—5 ügyvédi irodát leszámítva ne fizethetne a legkisebb forgalmu is nyugodtan 100—120 korona adót, de csak akkor, ha a nagyok is ennek arányában vannak megadóztatva és nem bántia őket az a tudat, hogy a többiekhez viszonyítva aránytalan a megterheletésük.

Azt érzem, hogy sokak neheztelését vonom magamra ezekért az igazságokért, de engem ebben a reflexióban nem az vezet, hogy egyik-másik több adót fizessen, hanem az igazság: hogy a terhelés ha egyenletesen van elosztva, nem bánt, az egyensúlyt nem zavarja, ellenben az egyenlőtlen elosztás az egyensúlyt megdönti. Ha van egyenlőség, ez ne csak a jogokban nyilatkozzék meg, hanem a terhek viselésében is, ez pedig csak így lehet egyenlő, ha aránylagosan viseljük és akkor ha érezzük is a súlyát, de legalább — nem fáj.

Szerkesztő urnak igaz tisztelője
Dr. Senex.

KÖZOKTATÁS.

Javító és érettségi vizsgálat a főreáliskolában. A debreceni főreáliskolában tegnap ért véget a szeptemberben tartani szokott érettségi vizsgálat. Két tanuló javító vizsgálatot, két katonai reáliskolai növendék pedig teljes érettség ivizsgálatot tett; a négy tanuló közül három sikerrel végezte a vizsgálatot, köztük egy, Mengele Lajos, jó eredménnyel, míg a negyedik a decemberben tartandó javító vizsgálatra van utasítva.

A kolerát elhurcolták Szilágyvármegyébe.

A fővárosban terjed a járvány.

A budapesti hatóságok minden ébersége dacára keresztültört az a gyűrű, melyet a budapesti kolerajárvány köré vontak. A kolerával fertőzött ujbpesti Leiner-gyárból sok munkás Szilágyvármegyébe szökött s most többben betegedtek meg szilágyvármegyei községekben koleragyanus tünetek között. — Minthogy Debrecennek és Hajdúvármegyének a szomszédos Szilágyvármegyével igen élénk az összeköttetése, emélfogva a debreceni és hajdúvármegyei egészségügyi hatóságoknak fokozott éberségére van szükség.

A kolera terjedéséről a következő tudósításokat kaptuk:

Szilágyvármegye veszedelme.

Zilahról táviratozzák: Az ujbpesti polgármesteri hivataltól e hónap 3-ikán távirati értesítés érkezett a zilahi főszolgabíróhoz arról, hogy négy felsőnyárlói munkás a kolerával fertőzött Ujbpesti Leiner-gyárból elszökött. A polgármester távirati értesülésben figyelmezteti a főszolgabírót, hogy állapítsa meg, vajjon a koleragyanus munkások hazaérkeztek-e és amennyiben Felsőnyárlón tartózkodnak, intézkedjék az elszigetelésükről és orvosi megfigyeltetésükről.

Tarpay főszolgabíró a távirati értesítés nyomán rögtön intézkedett. Kiderült, hogy a táviratban megnevezett munkások csakugyan Felsőnyárlóra érkeztek. A főszolgabíró a négy munkást a járványkórházban helyezte el és másnap Ruzska dr. járásorvos utasításai szerint megtették a szükséges óvintézkedéseket.

Egyidejűleg megindították a nyomozást és megállapították, hogy a Szilágyvármegyei sokan voltak alkalmazásban a megfertőzött gyártelepen és hogy ezeknek legnagyobb része megszökött azonnal, mihelyt hallotta, hogy a gyárban több kolerás beteg meghalt. Ilyen volt többek között Gyurucán János csömörlői lakos, aki augusztus 28-án szökött meg Ujbestről és szeptember 4-én, tehát egy héttel a szökése után az ujbpesti polgármester felszólítására beszállították a járványkórházba. Aggasztó, hogy ez az elkülönítés ugyanabban a ruhában történt, a melyet a gyárban viselt. Majtánon is kérekerült hat szökevény, úgy, hogy eddig összesen husz szilágyvármegyei munkás áll megfigyelés alatt.

Annak a késedelmeskedésnek, amely a megszökött munkások elkülönítése körül nyilvánult meg, meg van a következménye. Zilahról azt az értesítést kaptuk, hogy két csömörlői munkás koleragyanus tünetek között megbetegedett. A hír még hivatalosan nem nyert megerősítést.

A kolera a fővárosban.

Az ujbpesti rakpart közelében levő egyik uszályhajón koleragyanus körülmények között megbetegedett a kormányos felesége, Grekó Sándorné született kapitány Rozália. Ugyancsak ma lett rosszul gyanus körülmények között Vekics Nikola villamos szerelő, a Bálvány-utcában egy munkás, a Szövetség-utcában egy napszámos. Ma fe-

jezték be a bakteriologiai intézetben az Ujbestről beszállított Zankovics-családról a vizsgálatot és megállapították, hogy Zankovics és egész családja ázsiai kolerában szenved. A család egyik tagja, a négyéves István tegnap reggel meghalt. Az ujbpesti Schreiber-féle fatelepet, ahol Zankovicsék megbetegedtek, ma ismét fertőtlenítették, valamint mindazokat a helyeket, ahol Zankovicsék megfordultak.

Tanévnyitó a főiskolán.

Ferenczy rektor az egyetemről.

A debreceni református főiskolán ma dél előtt volt a tanévnyitó ünnepség, a melyen résztvettek Degenfeld József gróf főgondnok, Baltazár Dezső dr. püspök, az akadémia és a többi iskolák igazgatósága és tanárkara, — az ifjuság és nagyszámu közönség is.

A lélekemelő szép ünnepség a nagytemplomban vette kezdetét reggel fél tíz órakor. Degenfeld József gróf főgondnok, Baltazár Dezső dr. püspök s a tanárok a tanácskozó teremben gyűltek össze, ahonnan testületileg vonultak át a nagytemplomba az ünnepi istentiszteletre.

Az istentisztelet Oh kereslek kezdetű — énekkel kezdődött, amelyet a főiskolai énekkar adott elő nagy precizitással.

Ezt követte egy fennálló ének, majd a gyülekezeti ének, a 37. dicséretnek 1., 2., 3. verse. Az ének után Csiky Lajos főiskolai lelkes, teológiai tanár mondott gyönyörű imát. A templomi istentiszteletet a főiskolai énekkar éneke és gyülekezeti ének fejezte be, a melynek befejezése után a főgondnok, a püspök s a tanári karok a főiskola dísztermébe vonultak.

Itt a teljesen megtelt teremben gyűltek össze debrecen társadalmának képviselői, a református egyház iskoláinak tanárai.

A főiskolai énekkar által előadott szép énekszám után Ferenczy Gyula dr. az új rektor emelkedett szólásra s hosszú lelkes beszédben vázolta a főiskola és a tanári-kar céljait, vágyait, amelyek között első helyen áll az, hogy debreceni főiskola egyetemmé legyen. E vágy már régi. Előbb a protestáns egyház akarta már megvalósítani ezt a nagy és szép eszmét, protestáns egyetemet akart létesíteni. Egyesek, az egyházak és az egyházkerület, de főként Debrecen városa nagy áldozatokat hozott e nagy eszme megvalósítása érdekében. A körülmények változásával azonban az ügyet Debrecen városa vette a kezébe és most már nagyobb szabásu, állami egyetemet akar létesíteni. Ebben a törekvésben is lelkes, áldozatkész hiva a városnak a főiskola és a protestantizmus. Ugy érzi, hogy az egyetemet meg kell kapnia Debrecennek, mert nem csak anyagi áldozatokat hozott, — nemcsak pénzt visz a megvalósításhoz, amit egy gazdag kalmár is meg tud tenni, hanem minden erkölcsi erőt is készen kínál. Ha nem Debrecen kapná meg az egyetemet, az valóságos botrány volna. De ha megtörténne, akkor is számítana a főiskola eddigi pártfogóira és elsősorban a városra s visszatérve első kibeszabásu tervéhez a protestáns egyetem gondolatához, azt valósítaná meg minden erejével. Az egyetem kérdésében is az a cél viszi a főiskolát, hogy Debrecen főiskolája ismét egyetem legyen. Mert már egvszer volt az, tanította a tudományok egyetemességét. Azt akarja, hogy Debrecennek régi fényéhez, a mikor a mainál nagyobb, fényesebb, gazdagabb volt, a jövő szép reményeit valóságokban csatolhassák. Üdvözli az elnökséget, a melynek tagjai közül a főgondnok, Degenfeld József gróf már megmutatta, hogy lelkes, soha sem pihenő munkájával milyen nagy eredményeket tud elérni, aki tehát nagy és szép multra tekinthet vissza. A másik tagja Baltazár Dezső dr., akit nemcsak szavazataik kal, de a sziveik érzelmével választottak meg

Legjobb a Békési Róza „Gyorsmosó” szappana.

püspökké. Hozzájuk fordul és kéri, hogy munkájukkal egyéniségük súlyával vigyék döntésre az egyetem nagy kérdését, mert a késlekedés nagy bajokat okoz, intézmények, létesítése és fejlesztése stagnál, mert az egyetemet várják.

Üdvözlí a tanári karokat, kéri nyissák meg tudásukat az ifjuság előtt, munkálkodjanak az iskolák naggyá tevésében, üdvözlí Debrecen városát, amely a főiskolával szinte öszszeferrott s a mely annyi jót tett mindig.

Üdvözlí az ifjuságot, kéri használják fel az időt, tanuljanak magukért, szüleikért, a vallásért és hazáért, mert az országot nem a fégyverek ereje, hanem fiainak tudása, intelligenciája védi meg és teszi naggyá. Ne tegyenek úgy, mint a mesebeli egér, amely végig rágta magát a könyvtáron és a végén azt mondta:

— Éhesen maradtam.

Tudós tanárok tudománya várja őket, a tudásnak forrásai készen állanak, merítsenek belőle.

Atapssal és éljenzéssel fogadott beszéd után **Baltazár** Dezső dr. emelkedett szólásra és úgy a maga, mint elnöktársa nevében mondott rövid szavakban köszönetet. Hiszi — mondta — hogy a nagy eszméért való küzdelemben a célhoz vezető uton, egyes utszakon szokon ércnél maradandóbb tettekkel, eredményekkel fogja bizonyíthatni a főiskola iránt érzett szeretetét. Isten áldását kéri az iskolák működésére.

Szele György lelkész az egyház nevében mondott köszönetet az üdvözlésért, ő is áldást kíván a működésre.

Csóka Samu tanácsnok Debrecen város közönsége nevében köszönte meg az üdvözlést és azt mondta, hogy Debrecen városa mindig édes gyermekeként tekintette a főiskolát és azért minden áldozatot meghozni kész volt. Most is az egyetem kérdését csak azért vette ki a főiskola kezéből, hogy a maga nagy súlyával annál hathatósabban tudjon befolyást gyakorolni.

Az üdvözlések és válaszok után **Fereny** Gyula dr. rektor tartotta meg székfoglaló értekezését a főiskola oláh nyelvi emlékeiről. A közönség nagy figyelemmel hallgatta a nagy tudású tanár értékes fejtegetéseit, amelyek igen nagy és mély tudománvosságról tetek bizonyosságot.

A szép ünnepséget a főiskolai énekkar szép éneke fejezte be.

SPORT.

Football-mérkőzés. A Debreceni Kereskedelmi Alkalmazottak sportegyletének II. csapata a Debreceni Munkás Testező II. csapata ma délután 3 órakor a vaggongyári Egyetértés-pályán tréning-mérkőzést tart. Belépődíj nincs. Érdeklődőket szívesen lát a rendezőség.

Bajnoki footballmérkőzés Nagyvárad és Debrecen között. Vasárnap indul meg Középmagyarország bajnokságáért a harc. Az őszi forduló első mérkőzése a Nagyvárad Sportegyletével lesz. Az ellenfél Nagyvárad régi, jórínevé klubja, footballcsapata még új keletű, de annál lelkesebben dolgozik. Formájukat még nem ismerjük és éppen ezért Debrecen teljes csapattal fog harcolni, esetleges meglepetésekre is elkészülve. A Dte csapata most igen jó formában van, a csatársor igen erélyes, a védelem is igen megerősödött, az egész csapat játékán megérzik agilis kapitányának, Tolnai Jenőnek derék munkája. A mérkőzés vasárnap délután fél 5 órakor kezdődik a nagyerdei sporttéren, bíró Palócz (Nsc.) — Előtte a Dte II. fog az Egyetértés csapatával mérkőzni.

Milyen anyós Blaháné?

(Fővárosi levél.)

Kötetekre megy ama leírások száma, melyek a Blaháné művész- és magánéletének ragyogó momentumait ismertetik. E kivételes asszony pályafutását ismételten megírták. Minden alakításáról egész tanulmányok jelentek meg.

Minden családi örömet-bánatot följegyezték az utókor számára. Tudjuk, milyen példás mama és gyöngéd nagymama. Csak épen a legkényesebb kérdéshez nem mert senki sem nyulni: Milyen anyós lehet az aranyos humuru „Török biróné”, a jószívű „Szókimondó asszonyság”, a forró vérű „Finum Rózsil”!

Amihez íróembernek nem volt bátorsága, megcselekedte — a menyé. Már pedig, úgy véljük, ő a legilletékesebb az anyósának a megítélésére. Blaha Sándor szép szöke felesége Balatonfüreden nyaral a nagy művészvilágában. Ebből az intim körből küldte levelét egyik budapesti ismerőséhez, aki azt nyilvánosságra hozta.

A levelet itt közöljük:

Balatonfüred, 1911. szept. 1.

Kedves Bácsi! Anyuska említette, hogy bácsi egy újabb arcképet kért tőle. Miután ilyen képe neki most nincsen, a legnagyobb sajnálatomra nem teljesíthetem kérését. De ha szívesen veszi, inkább elmondok egyet-mást Anyuska itteni életmódjáról: Nem is képzeli, hogy óráról-órára milyen pontosan be vannak a napjai osztva.

Reggel korán kel és minden nap misét hallgat, ezt el nem mulasztaná a világért sem. Azután sétálgat egészen nyolc óráig; most már ugyan befejezte a karlsbádi kúrát, de mindég azt mondja, hogy itt Füreden legszebbek a reggelek. És ebben igaza is van. Nyolc órakor reggelizünk. Reggeli után vagy a kertben, vagy a terraszon élvezzük a pompás jó levegőt tizenegy óráig.

Azután füredni megyünk a Balatonba. Mert ezt is kiélvezi ám Anyuska! És mondhatom, hogy nagyon jót tesz neki.

Egy órakor van az ebéd. Ebéd után kissé lepihen, mert itt olyan nagy a hőség, hogy délután semmivel sem lehet foglalkozni.

Uzsonna után pedig többnyire lejön velünk a Balaton-partra sétálni. Ilyenkor a cigányprimás rendszeren elhuzza Anyuskának a nótáit . . . ; amit a közönség velünk együtt áhitattal hallgat végig.

Hanem aztán vacsora után hamarosan lefekszik Anyuska. Sokszor bámulom őt, hogy milyen észszerűen és mértékletesen tud élni! Így aztán érthető, hogy olyan csodálatosan üde, fiatal maradt. És marad is mindig!

Ha látogatói jönnek, azok valósággal el vannak szeretetreméltóságtól ragadtatva, ami nem is csoda, mert mondhatom, hogy kedvesebb, szívesebb házi-asszonyt mint ő, alig találni. Valósággal ráillik a házára a felirat: *Fészek* . . . mert akik benne laknak, igazán úgy érzik magukat, mintha puha, selymes fészekben lennének.

Hogy milyen anyós? arról csak én tudnék beszélni . . . Nem hiszem, hogy ilyen volna még több! Ilyen jószágos, kedves, aranyos . . . De büszke is vagyok ám rá, elképzelheti, kedves bácsi!

Pedig ritkaság ugy-e, ha valaki az anyósát dicseri? Én legalább még sohase halottam mást, csak rossz „anyós-viceket” . . .

Sajnos! a füredi szép napoknak nemsokára végük lesz. Szeptember 14—15. körül már Anyuska is Pestre megy és mint minden évben, úgy az idén is fájó szívvel válik meg szegény az ő kedves, napsugaras „Fészkelő” . . .

Elszéledtünk. Ki előbb, ki később. Még a kis unokáját, leánykamat, Mancikát is hazaszóllítják a „kötelességei!” Ő az idén már a második polgáriba megy. Bizony, bizony ma-holnap már nagy lányunk lesz. Az idő eljár . . .

Remélem, hogy nem neheztelnek a Balatonra, amiért elvonta Anyuskát közönségétől, kedves jó barátaitól! Vigasztalódjanak. Annál frisebb, jobb kedéllyel fogják őt viszontlátni nemsokára.

Sok szíves üdvözléssel *Blaha Sándorné.*

Véres bál.

Háromszáz sebesülés.

A kulturátlan vad oláhok között is szokatlan vérengzés híret jelentik Szatmárról. Az eset 8-ikán, pénteken történt. Bál volt az avasi hegyek közt fekvő Komorzán községben. A bál vége az lett, hogy háromszáz oláh férfi összeveszett és véresre verte egymást.

Alig van ember a 300 között, aki sebet ne kapott volna és csak az avasiak erős, szívós természetét bizonyítja az, hogy a súlyos sebek dacára a harctéjen nem maradt egy halott sem, de 20—30 ember kapott olyan sérülést, amelylyel most élet-halál közt lebeg.

A híres-nevezetes báli mulatság a délutáni templom után, 4—5 óra tájban kezdődött egy csürben. Rövid táncolás után kitört a háboru, amelynek indító oka szintén jellemző az avasi erkölcsökre.

Egy Bura Tógyer nevű legény beállott a táncolók közé és a csizmaszárból kivett bicskát marokra fogta, a pengéjét úgy tartotta kifelé, hogy a veszettül ugráló párok közül valamelyiknek okvetlen bele kellett hopszpolkázni a kés hegyébe.

Igy is történt. A bicska belevágott egy Paul Tógyer nevű legény oldalába.

Paul erre fölpofozta Burát.

Egy pillanat alatt az egész bál össze volt kavarodva.

A csizmaszárból előkerült kések alig-alig villantak, a nyele a guba ujjában volt, de a pengéje szurt, vágott, vért ontott, a hova ért.

A mint a verekedés megkezdődött, az öregek kiváltak a tömegeből és úgy biztatták a fiaikat, az asszonyok pedig kötényükben követ hordtak a férfiaknak a verekedéshez. Hihetetlen és hátborzongató az, ami ezután következett.

A csendörök tehetetlenek voltak a háromszáz főnyi megvadult emberrel és elösmerésre méltó tapintatosság volt tőlük, hogy mikor a szép szó nem használt, nem nyultak fegyverhez.

A község óriási erejű jegyzője, Erdöss Jenő, akinek a szavát pedig respektálják, szintén tehetetlen volt.

Hatalmas harci ordítások közben patatokban ömlött a vér, nagyot koppant a karó meg a kő a kemény avasi koponyákon. A karóval, kövel bevett fejű emberek megtántorodtak, elszedültek, de néhány perc alatt talpra állva, folytatták a verekedést. Hatalmas, véres sebeket fel sem vettek a harcolók, némelyik már tetőtől talpig csupa egy vér volt. Amelyik mégis kidőlt, azt ott taposták, püfölték tovább, míg hozzátartozói el nem szállították egy közeli istállóba.

Az egyiket megskalpolták, egyiknek ketté szakították az álkapsát, a másik olyan sebet kapott, hogy a tiidejébe lehet látni, a harmadiknak az agyveleje locsant ki. A harc másfélóráig tartott s miután a nép nem megy orvoshoz, valószínű, hogy sok halott lesz.

Nagymagyaralföldi Bank Részvénytársaság

Debrecen, Placz utca 73. sz. (Tihanyi-ház.)

Telefon 897.

Telefon 897.

Elfogadunk

betéteket takarékkönyvekre vagy folyószámlára. — Leszámitolunk váltókat. — Hitelt nyújtunk folyószámlára váltó vagy értékpapír fedezet mellett. — Törlesztéses jelzálog kölcsönöket nyújtunk 15—65 évi időtartamra. — Előlegek értékpapírokra. — Bel- és külföldi pénzeszközök adás-vétele. — Parozollázási műveletek és mezőgazdasággal kapcsolatos mindennemű üzletek. — Értékek átvétele magán- és köz-kezelés végett (safe deposit). — Árukereskedelmi üzletek. Ipari, kereskedelmi, mezőgazdasági vállalatok finanszírozása. Bővebb felvilágosítással szolgál az igazgató.

Állandó betétek

után 5%

netto kamatot fizetünk.

Toselliné emlékiratai.

IV.

A házsártos após.

A *Mantin*-ban Toselliné folytatja emlékiratait és drezdai élményeit mondja el.

Albert királyhoz és Karola királynéhoz csakhamar igen jó barátság fűzte. Az öreg király állandóan „kicsiké”-nek szólította és többször hangzottatta, hogy leginkább az őszinteséget szereti benne. Karola királyné, a kinek nem volt gyermeke, egész életét a jó-tékonyágnak szentelte. A királyi pár gyermektelen volt és udvari körökben sokan szentül hittek abban, hogy egy szász uralkodónak sohasem lehet fia, ami Erős Ágost óta tényleg nem is fordult elő. Apósáról, a későbbi György királyról igen szatirikus képet fest Toselliné. A király ugyanis nem elégedett meg azzal, hogy após volt, hanem egyuttal anyósi funkciókat is vállalt. Gyermekei nagyon félték tőle és ő azt tette velük, amit akart. Közte és menyé között vallási kérdések miatt nem-sokára igen heves szóváltások történtek.

A királyné egyszer azzal bízta meg a hercegnőt, hogy egy protestáns templom járára rendezendő jótékonycélu ünnepélyt helyettesítse. A hercegnő vállalta a megbízást, este azonban, a diner után, a király keserű szemrehányásokkal illette, amiért egy protestáns ünnepélyen megjelent. Azzal vádolta, hogy hitetlen és elhagyja vallását. Lujza hercegnő azt felelte, hogy ő csak a királynénak akart szolgálatot tenni és más alkalommal szintúgy fog cselekedni. Ez a felelet mód nélkül felháborította a királyt. Megragadta a hercegnőt karjánál fogva és a jelenlevők személtára elkezdte ráncigálni. Lujza hercegnő erre kiszaladt az ebédlőből és csak férje hosszas rábeszélésére állt el attól a szándékától, hogy azonnal hazautazzék Salzburgba.

György király egyébként a jezsuiták játékszere volt, de azért ő is igénybe vette a papok szolgálatait és velük Lujza hercegnő minden lépését megfigyeltette. Egyszer gyónás közben az egyik jezsuita igen indiszkrét kérdést intézett hozzá. Amikor ez ellen tiltakozott, a gyónató elmondta, hogy a kérdést a király parancsából intézte hozzá és hogy hasonló kérdéseket a család többi nőtagjához is szokott intézteni a király.

Matild hercegnő, Lujza hercegnő sógor-nője, ez utóbbi szerint azt hitte magáról, hogy kiváló festőművész és van érzéke a művészetekhez, holott e hitében nagyon csalódott. János György herceg szorgalmas ember volt és egész nap dolgozott, de a munkája rendszeren abból állott, hogy olvasta a pápák életrajzát. Akivel aztán csak találkozott, attól megkérdezte, mit tud erről vagy arról a pápáról és módfelel csodálkozott az emberek tudatlanságán. Miksa szász herceg apja vallásos fanatizmusát örökölte. De ő valóban buzgó keresztyén volt és minden pénzét jótékony célra adta. Annyira elhanyagolta e miatt önmagát, hogy egyszer, amikor Freiburgból Drezdába jött, olyan rongyos és piszkos ruha volt rajta, hogy Drezda előtt pár állomással kellett kiszállnia. Amikor megkérdezték tőle, van-e podgyásza, azt felelte:

— Csak egy fogkefét hoztam magammal. Egyébre nincs szükségem, mert azzal meg is fésülködhetem.

Ebben a környezetben Lujza hercegnő volt a család egyetlen olyan tagja, akiben művészi érzék, izlés és finomság volt és természetesen függetlenségérzetének és eredetiségének minden megnyilatkozását haraggal fogadták. Apósa egyenesen szemébe is mondta: — Nagy szerencsétlenség, hogy te a családukból kerülsz ki.

V. Gironról.

A *Matin* ma reggeli száma folytatja Toselliné memoárjait. Az új fejezet címe: *J'accuse* . . . E fejezetben emlékezik meg először Gironról és nagyon kedves, szeretet-méltó embernek mondja.

Toselliné azzal vádolja Metzsh Georg bárót, a szász királyi ház jelenlegi miniszterét, hogy ő intrikált ellene és ő volt az oka, hogy neki Drezdából el kellett utaznia és hogy Szászországból kis kiutasították. — A

báró egyszer meghívta őt és férjét szupéra Norderneyben.

Egy másodrangú hotelbe vitte a trónörökös és feleségét és sonkás-zsemlyével vendégelte meg őket. Erre másnap ők visszonozták a meghívást de tüntetőleg a legelölkelőbb szállodába hívták a bárót és a legpazarabb módon vendégelték meg. Ezóta haragudott rá a báró és titkos rendőrökkel vétette körül. Ekkor kezdődtek meg viszályai a királyi családdal és ő ezek elől gyermekeihez menekült. Itt ismerkedett meg Gironnal, gyermekei nyelvmesterével, aki nagyon ügyes és kedves társalgónak bizonyult. Hamarosan megkedvelte a bájos fiatalembert.

Orfeum, kabaré, műszinkör.

A főkapitány szabályrendelet-tervezete.

A jog és pénzügyi bizottság legutolsó ülésén, amikor Kovács József polgármester százhatvan darab hátralékos ügyet hurcolt elő a feledékenység homályából a bizottság elé, az íróasztaliókoból előkerült az a szabályrendelet-tervezet, amelyet a főkapitány készített a mulatók, dalszarnokok, műszinkörök, villamos mozgófényképszínházak, nyilvános vigalmak és egyéb mutatványos és látványos helyek rendjéről. A tervezetben sok régiség s avult szín látszik. Sok tekintetben ősi s igyekszik olyanszinezetet teremteni, mintha bizonyos szempontokat őrizgetne meg, de liberálisnak éppen nem liberális.

Különös tekintettel van a tervezet arra, hogy hazafiságot, vallásosságot és jó erkölcsöt terjesszenek ezek az intézmények. A művésznőknek nem lehet például a vendég urakkal vocsorázni. — Vagyis sok az álszenteskedés és az olyan szakasz, a melyről előre tudja mindenki, hogy senki sem tartja be.

Egyes intézkedései a tervezetnek a következők:

Ezen szabályrendelet intézkedései — nem érintvén a színházak tűzbiztonsága tárgyában 192-10,505—1894. bkgy. sz. a. alkotott szabályrendelet rendelkezéseit — kiterjednek a mulatókra, dalszarnokokra, műszinkörökre, villamos mozgófénykép színházakra, nyilvános vigalmakra, előadásokra s minden más mutatványokra és minden látványos és mutatványos helyre.

Az engedély rendszerint csak egy hónapra adatik, de a körülmények által indokoltan (mulatók, dalszarnokok, műszinkörök villamos mozgófénykép színházak, cirkszok stb.) hosszabb időre is adható.

Ezután a fizetendő díjak megállapítása következik, majd az a rendelkezés, hogy ki kaphat engedélyt.

A tervezet a helyiséget illetőleg ezeket mondja:

Engedélyek csak oly helyiségekre adhatók, meg, melyek:

a) iskoláktól, templomoktól és kórházaktól legalább 30 méternyire vannak, mi alól kivételt indokolt esetben legfeljebb a kisebb látványossági bódék és mutatványok képezhetnek;

b) melyeknek építése, berendezése és szerkezete olyan, hogy az a biztonsági, az egészségügyi vagy egyéb közrendészeti feltételeknek megfelel.

Szól azután a tervezet a tűzbiztonsági és világítási rendelkezésekről.

Aszereplőket illetőleg így szól a tervezet:

Ugy a mulatókba, mint a dalszarnokok-

ba szereplők gyanánt állandóan szerződteni csak magyar honosságú egyéneket lehet.

Nem magyar honosok csupán vendégszereplésekre szerződtesethetők.

A szerződéseket az engedélyesek mindig kéznél tartani s az ellenőrzés végett megjelenő rendőrtisztviselőnek kívánatra felmutatni tartoznak.

Az előadásokat illetőleg ez áll: A mulatókban esténként csak két, színházi előadásra nem alkalmas, színházi műsoron nem levő és színház által előadásra meg nem szerzett, legfeljebb háromnegyed óráig tartó egyfelvonásos darab vagy daljáték adható elő. A dalszarnokokban pedig csak olyan két, hasonló jellegű darab, vagy daljáték, a melyben legfeljebb négy személy szerepel és legfeljebb háromnegyed óráig tart. Előadható továbbá úgy a mulatókban, mint a dalszarnokokban ének, szavaltat és tánc előadások, vagy más mutatványok; az előadás szövegének vagy tartalmának azonban vallást, a jó erkölcsöket, a hazafias érzést, az állami intézményeket, a közrendet, egyes személyeket vagy családokat sértenie nem szabad.

De tilos még az is, hogy a szereplő tagok a színre kerülő ének és szavaltati darabok szövegét vagy a mutatványokat közszemérmert sértő arcjátékkal vagy taglejtésekkel kísérik.

A műszinkörök ugyanily feltételek mellett több kisebb szindarabot is előadhatnak; kötelesek azonban arra törekedni, hogy olyan darabokat vegyenek fel műsorukba, a melyek irányzatuknál fogva alkalmasak arra, hogy a nép hazafiai, vallási és erkölcsi érzületére felemelőleg hassanak.

Minden dalnak és darabnak a szövegét, amennyiben azt az ügyeletes tisztviselő az előző paragrafusba ütközőnek találja, köteles az engedélyes az ügyeletes tisztviselő kívánatára ennek átadni, sőt utóbbinak egyszeri szóbeli betiltására levenni a műsoról addig is, míg a végleges betiltás fellett a főkapitány döntené fog.

Az előadások éjjel tizenkét órakor befejezendők.

A mulatói (orfeumi), illetve dalszarnoki előadások befejezte után ugyanazon helyiségben éjjeli tizenkét órától legfeljebb éjjeli 2 óráig táncmutatványok, élőképek stb. előadására külön engedély adható, azonban ezen mutatványok sem lehetnek olyanok, a melyek a jó erkölcsöt sértének.

Ezután a rendtartást állapítja meg.

A mulatók, dalszarnokok és más egyéb látványos és mutatványos helyek elkülönített mellékhelyiségeinek (chambre-separék) ajtóit a rendőri ellenőrzés akadálytalan gyakorolhatása céljából csak függönnyel láthatók el és belülről zárható ajtók egyáltalán nem alkalmazhatók.

A vendégek kiszolgálására kizárólag csak büntetlen előéletű férfiak alkalmazhatók.

Nőpincérek alkalmazása tilos.

A szereplő női tagok az előadás bevégezte után csakis étkezés céljából maradhatnak az illető helyiségben.

Tilos azonban nekik a vendégek asztalához ülni, a vendégekkel dorbézolni, lármásan mulatni, azokat ivásra, költekezésre bármilyen módon is csábítani, jelmez ruhában a nevetőren tartózkodni, egyáltalában közszemérmert és erkölcsiséget sértő módon viselkedni.

Végül a felügyelet és ellenőrzésről szóló intézkedések következnek.

A tervezetet kedden délután tárgyalja a jog és pénzügyi bizottság.

Az argentinai hus.

Kávéházi eszmecsere.

A kávéház márványasztalánál ott ül az a bizonyos ur: a pápaszemes és a pápaszemtelen.

Az egyik: Nem tudom felfogni, miért akar nekem ezek az osztrákok erővel Argentumnitrikumból húst hozatni.

A másik: Hallja, maga, talán Pesten a dr. Mitzgerhez járt földrajzot tanulni?

Az egyik: Hát ez megint micsoda?

A másik: Mert különben tudná, hogy azt Argentinának hívják. A huskérdest pedig tömör szakszerűséggel meg fogom magának magyarázni. Tudvalevő dolog, hogy az osztrák husevő nép. Nagy falánkságában önhusát mind megette, úgy, hogy husinség állott be. Ekkor felfedezték, hogy a távoli argentinai jégmezőkön nagymennyiségű fagyasztott husok teremnek és ezt akarják — most Ausztriába importálni. Először, mert olcsóbb...

Az egyik: Várjunk egy kicsit. Maga azt mondta, hogy olcsóbb. Milyen adót vetnek ki Ausztriában a husra?

A másik: Hogy milyent? Hát fogvasztási adót.

Az egyik: Na lássa, hogy nem lehet az a hus olcsóbb, hiszen arra még fogvasztási adót is ki fognak vetni.

A másik: Hogy az adókievető-bizottság ne legyen magának irgalmas ezekért a vicekért, maga közzgazdasági senki, maga Nérvána. Magának érdemes valamit szakszerűen fejtegetni. De járunk tovább. Hát először is olcsóbb, másodsor pedig fagyasztott hus lévén, hidegebb is, ami ebben a melegben nem megvettendő tulajdonság.

Az egyik: Jól van, jól van, de miköze ahhoz a magyar kormányhoz, hogy mennyi s hogy miéle húst esznek a Laitán tul. Minő magyar érdekeket érint ez? Hisz én tölem addig ehetnek fagyott húst az osztrákok, a míg valamennyien jegesmedvékké nem változnak.

A másik: Hát éppen ez az. Nekünk, magyaroknak híres huskivitelünk van és erről a mi eminens husérdekeinkről van itt szó. A mi husaink az egész világon el vannak ismerve a legjobb husoknak.

Az egyik: Ezek azok a jó husok, — amelyeket más szóval jó bőröknek is szokás nevezni.

A másik: Igen. Ha már most Ausztria máshonnan, teszem Argentinából lakik jól, akkor nekünk a hus a nyakunkon marad. — Minthogy pedig mi Ausztriával közös vámterület vagyunk és módonban áll a külföldi húst szép magasan megvámolni, a magyar kormányhoz közbe kell tehát lépni, hogy Ausztria gyomrát a mi husunk javára konzerválja.

Az egyik: Még egy dolog van, ami előttem aggályos. Mivelhogy speciális élelmiszerkérdésről, vagyis gyomorügyről van szó, — miért szerepel ebben a kérdésben mindig a kereskedelmi miniszter, meg a földmívelési miniszter. Hiszen ez másnak a ressortjába tartozik.

A másik: Másnak, hát kinek?

Az egyik: Hát a béliügyminiszternek. — (Elmenekül.)

Fib.

MULATSÁG.

A Petőfi-dalkör mulatsága. A Petőfi-dalkör a Bocskay-kertben szeptember hó 10-én kellemes délután rendez. A beléptidij ötven fillér. A rendezőség a következő kabarészerű műsort állította össze: 1. Nyitány a zenekartól. 2. Vonósnyegyes, előadják Pongor János, Thoma Miklós, Dávid Imre és Nagy Kálmán akadémiai hallgatók. 3. Jelenetek, előadja Schvarcz Viktor ur. 4. Rög-tönzött szereplők jelentkezése. 5. Monológ,

előadja Bagdi Imre ur. 6. A dalkör éneke. — Műsor alatt szüreti multság, nemzetközi világpósta díjazással, konfetti és serpentin-dobálással. Műsor után tánc következik. Olcsó és jó ételekről s italokról szolid kiszolgálásról a rendezőség gondoskodott. A Bocskay-kerti állomástól az ut és maga a mulató lampionokkal s zöld galyakkal lesz feldisztatva. Ezen igen kellemesnek ígérkező multság már 3 óraker kezdetét veszi. A vonat indulás Debrecenből d. u. 2.33 és 4.28.

HIREK.

Vasárnapi istentiszteletek. Ma, vasárnap a református templomokban a következő sorrendben tartatnak meg az istentiszteletek: a Nagytemplomban prédikál G. Szabó Gábor segédlelkész, a Kistemplomban Dicsőfi József lelkész, a Kossuth-utcai templomban Uray Sándor lelkész, az Ispótlály templomban K. Tóth Kálmán lelkész, a városi szegényházban Hajdu Zsigmond püspöki titkár, a Csapókeri imaházban Kovács János vallásoktató lelkész, a Homokkeri imaházban Nagy István főiskolai szénior; a Kistemplomban délelőtt 11 óraker Szele György lelkész prédikál.

Az ágost hitv. evang. templomban ma, vasárnap délelőtt 10 óraker az istentisztelet Kutas Kálmán segédlelkész végzi.

Zöldi M. János távozása. Zöldi M. János a Hazai Biztosító Társaság főtítkára a legközelebbi időben távozik Debrecenből. A Hungária Biztosító Társaság hívta meg szabadkai főtítkárává s így a rokonszenves, kedves agilis tagja a debreceni ur társadalomnak végleg bucsut mond Debrecennek, ahol igen sok szeretettel vették őt körül. Új állását a jövő héten foglalja el Szabadkán. Az ő távozásával a debreceni társadalom egyik kiváló, értékes alakját veszíti el. Egyénisége minden tekintetben meg is érdemelte azt a különös megbecsülést és szeretetet, amelyben részesítették. Nemcsak kiváló tisztviselő volt, hanem kedves, társaságibeli, sokoldalú ember. Kitünő író és művész ember, kedves modoru férfi, aki bizonyára új állásában és új környezetben is hamarosan megnyeri azt a rokonszenvet, szeretetet és becsülést, amely itt körülvette s amelyek miatt itt távozását sajnálattal látja a társadalom.

Justh Gyula nem jön Debrecenbe.

Makóról táviratozzák: A Debrecenbe hirdett népgyűlést nagy csalódás éri. A kegyelmes pártvezér, Justh Gyula nem jelenik meg a népgyűlésen, hogy szónokoljon az obstrukció mellett s dicsőítse Debrecen város józan polgársága előtt azt a komédiát, amit ők odafenn honmentésnek neveznek. A tudósítás szerint Justh Gyulát muló rosszullet fogta el s bár ez nem komoly természetű baj, a debreceni népgyűlést tehát megakadályozza a kegyelmes urat, hogy Debrecenbe jöjjön.

A Balkányi—Vészi nász. Egy régi tekintélyes debreceni polgárcsaládnak örömmépe van ma a fővárosban. Balkányi Miklós dr. földbirtokos fia, Balkányi Kálmán dr. budapesti ügyvéd, az Omke titkára ma délbent kötött házasságot az anyakönyvi hivatalban Vészi József miniszteri tanácsosnak, a sajtóiroda volt főnökének leányával, Vészi Etellel. A házasságkötésnél Biró Lajos, a kiváló színműri, a menyasszony sógora volt az egyik tanu, míg a vőlegény részéről a nagyapja, dr. Popper Alajos orvos szerepelt tanuképen. Az egyházi házasságkötés vasárnap délbent lesz s utána az Omke és a Lloyd termeiben fogadja a család a gratuláló közönséget. Részint táviratban, részint levélben fejezték ki jókívánságaikat eddig Székely Ferenc igazságügyminiszter, Berzeviczy Albert, a képviselőház elnöke, Kazy József, Balogh Jenő, Molnár Viktor államtitkárok, Matlekovits Sándor titkos tanácsos, Fejérváry Géza báró tábornok, testörkapitány, Schweitzer altábornagy, Wlascics Gyula, a közigazgatási bíróság elnöke, Szemere Miklós kamarás, Vámbérv Ármán, Schvarcz Gusztáv, Marczali Henrik egyetemi tanárok, Ullmann Adolf, a Hitelbank vezérigazgatója, Popovics Sándor, az Osz-

trák-Magyar Bank kormányzója, Rákosi Jenő, gróf Degenfeld József, báró Müller Kálmán báró Kornfeld Mór és több ezren az ország minden részéből.

Az O. R. L. E. ötödik közgyűlése.

Mint már jelentettük, az Országos Református Lelkész-Egyesület e hó 19-én tartja ötödik évi rendes közgyűlését Budapesten, az új városháza dísztermében. A közgyűlés részletes programját a következőkben állították össze:

Szeptember 18-ikán választmányi ülés a Lónyay-utcai református főgimnázium dísztermében.

Szeptember 18-ikán este ismerkedési estély a Drechsler-féle vendéglő (Operával szemben, Andrassy-ut) pinchehelyiségében.

Szeptember 19-ikén reggel 8 óraker istentisztelet a Kálvin-téri templomban. Szónok Tüdős István dr.

Szeptember 19-ikén reggel 9 óraker (délután 3-ig) közgyűlés Budapest székesfőváros új városházának dísztermében.

Közgyűlési tárgyak: 1. Elnöki megnyitó. 2. Titkári jelentés. Ferenczy Gyula dr. 3. Számadról jelentés. Kovács Sándor. 4. Magyar közös bevásárlási szövetségről jelentés. Kocsis József. 5. Az alapszabály megerősítése. 6. A tisztikar és választmány lemondása. 7. Végleges megalakulás. 8. Kálvineum szervezési szabályzata. Kiss Ferenc. 9. Teologus-képzés reformja. Kiss József. 10. Lelkipásztorokodás. Sebestyén Jenő. 11. Füzetésrendezés. Süttő Kálmán Semjén. — Délután 4 óraker közebed, később jelendő helyen.

Az új postapalota és a kereskedelmi kamara. A debreceni kereskedelmi és iparkamara kereskedelmi szakosztálya ma délután Falk Lajos elnökletével ülést tartott, a melyen a jövő héten csütörtökön tartandó közgyűlés kereskedelmi vonatkozású ügyelt tárgyalta. Az ülés tárgyai közül a vasuti menetrend-javítási és egyéb vasuti kívánalmak mellett különösen a debreceni főpostahivatal megfelelőbb új elhelyezésének ügye különösen kiemelhető, mely az egész debreceni nagyközönség régi kívánalmát tolmácsolja. Szakszerű véleményt állapított meg a szakosztály a gyógyszerek és mérgek kereskedelmi forgalmazásának tervezett szabályozásáról. Végül hatóságok kérdésére számos kereskedelmi jogi és kereskedelmi szakkérdésben adott véleményt a szakosztály.

Hol van gazdáink üzleti szelleme?

Általános a panasz, hogy rosszul mennek az üzletek, nehéz az élet. Vannak azonban nagyszerű vállalatok is mint pl. a földmívelési miniszterium támogatásával 2 év előtt alakult „Magtermelési részvénytársaság”. Mint halljuk e vállalat nem kevesebb, mint 300—500 % nyereségre dolgozik, amennyiben a különböző magokat gazdáinkkal termelteti, kikkel potom áron csinálja a kötéseit és a részvénytársaság azonnal tovább adja 3—4, sőt ötszörös áron külföldi kereskedőknek. Például 1 q spenótot 26 koronáért termeltetnek és eladják 80 koronáért, a kerti borsókat szintén 26 koronáért termeltetik és eladják 100—150 koronáért métermázsáját. Saláta magokat 60 koronáért termeltetnek és eladják 160 koronáért stb. Hogyan részesülnek gazdáink ezen horribilis nyereségben?

A presbiteri szövetség Debrecenben.

A presbiteri szövetség tagjai szeptember hó 13-én délbent Debrecenbe érkeznek, ahol az egyházkerület tisztelőitükre 60 terítékű ebédet ad és ellátja őket szállással. A délután folyamát a kollégium nevezetességeinek, a felsőbb leányiskola, a kórház, a nagyerdő megtekintése s tanárokkal, tanulókkal érintkezés foglalja le. Másnap az egyház intézményeinek megtekintése következik s ugyanakkor az egyház ad a vendégek számára ebédet. Az idő célszerű beosztásáról egy nagyobb bizottság intézkedik.

Köszönet. A debreceni evang. Filler-egylet nagys. F. Zádor Lajos urnak, boldogult gyermekei emlékére, a filler-egylet segélyalap javára 50 korona kegyes adományáért hálás köszönetet mond az elnökség.

— **Uj tanárok az iparostanonciskolában.** A debreceni iparos tanonciskola felügyelő bizottsága ma délelőtt tízenegy órakor tartotta meg ülését, amelyen megválasztották az újonnan rendszeresített tanári állásra a tanerőket és az óraadókat. Egy állásra a női rajztanítói állásra nem érkezett be pályázat s így arra új pályázatot fognak hirdetni. A bizottság megválasztotta rajztanárként Brindl Ödönt, a közismereti és rajztanítói állásra Vass András dévaványai ipariskolai igazgatót, a közismereti tantárgyakra Kovács Lajost azzal, hogy tartozik a rajztanítói oklevelet is megszerezni. Óraadók lettek: Széplaki József cipész, Antal Vince szabó, a fémipari csoporton Fekete Lajos, Lukács Jenő, Ferenczy Jenő m. mérnökök, az építő-ipari csoporton rajzoktató I. évre Kovaliczky Antal reáliskolai tanár, a közismereti tárgyakra Kiss György, Széchenyi István, Kalmár Ignác, Sáfár László, Tassy Miklós, Tóth László, Karsay János, Kúrinszky László, Tömörly Jenő, Varga Béla, Böszörményi Imre, Józán József és Mészáros József tanítókat azzal választották meg, hogy őket szükség esetén hívják be tanítani.

— **Gyomor- és bélhurtnál a rég bevált Ferencz József-keserűvíz** páratlan gyógyító ereje az egész világon elismert. A szervezet ezen tiszta ásványvizet kitűnően bírja, mert oldó és elvezető hatása minden fájdalomtól ment és még súlyosabb esetekben sem okoz kellemetlen mellékhatásokat.

A párisi orvosi akadémia, valamint Nyugaterópa legkiválóbb belgyógyászai a hazai „Ferencz József“-keserűvíz természetes vegyi összetételéről és gyógyhatásáról a leghízelgőbb módon nyilatkoznak.

Az igazi Ferencz József-keserűvíz a gyógykincsek egyik legértékesebb része és évenként sok millió palackban az egész világba szétküldetik. Kérjük a fűszerkereskedésekben határozottan valódi Ferencz József-keserűvizet, nehogy valamely csekély értékű utánzatot kapjunk.

— **A református árvák.** A debreceni református egyház árvaiügyi bizottsága e hó 12-én délután 4 órakor az egyház tanácstermében ülést tart, melyen folyó ügyeket intéznek el.

— **Völegények és menyasszonyok.** Az anyakönyvi hivatalhoz az elmúlt hét folyamán a következő eljegyzéseket jelentették be: Császár Mihály — Szombati Irén, Szikszai Béla — Szatmári Izabella, Fábán, Márton — Kiss Erzsébet, Kocsis Imre — Cserovszky Róza, Molnár Ferenc — Harsányi Mária, Jeszinka Imre — Keszler Mária, Neuman Zsigmond — Stein Rozáli, Kékesy József — Szücs Gizella, Tóth Sándor — Gáncsos Margit, Hartl Miklós — Gede Gizella, Fábán Lajos — Györfvi Mária, Répási Gábor — Keszler Erzsébet, Ladányi József — Bánházy Eszter, Vas Lajos — Szoboszlai Julianna, Kiss József — Sáfrán Erzsébet, Józsa János — Sz. Tóth Zsuzsanna, Ligacs Ágoston — Orosz Julianna, Füredi István — Darga Mária, Gál Géza — Fábán Eszter, Erdődi János — Kiss Julianna, G. Nagy János — Marsalkó Róza.

— **Személyi hír.** Dr. Bruner Lajos szemés fülorvos külföldről f. hó 10-én haza érkezik és 11-én hétfőn reggel rendelését megkezdik.

— **A huszárkard.** Lugosról írják: Fazekas József iparoslegény csendesesen üldögélt egy éjjeli mulatóban, midőn bejött Barcza Vazul kömivesegéd és szó nélkül képen teremtette Fazekast. Ezt persze pofozkodás és hangos szóváltás követte, mire berontottak Németh János és Kovács György huszárok és kivont karddal állottak Fazekas elé, majd mintegy vezényszóra megaragadták, lepergették és hozzáfogtak a kaszaboláshoz. A huszárok kardjával dolgoztak és Fazekas egyik fülének fele csakhamar a földön feküdt és a fején is hatalmas vágás tátongott. Fazekas életét veszélyeztetve, kiántotta töltött revolverét s többször lött a támadói felé. Az ötödik golyó Németh János mellcsontját érte, de a hatalmas testalkatu ember mellcsontjáról visszapattant a golyó. A huszárok megragadták a földön

fekvő legényt, kicipelték az utcára és ott összeszurkálták. Fazekas négy szurást kapott a mellébe: egy szurott seb a tüdő közepéig hatolt. Mindkettőt életveszélyes sebekkel szállították el a megérkezett mentők a kórházba. Többben megsebesültek még a nézők közül is. Ugy a polgári, mint a katonai hatóság erélyes vizsgálatot indított.

— **Városi ösztöndíjak a zenekonzervatóriumban.** Megirtuk, hogy Debrecen város közigyelése 500 korona segélyt szavazott meg tíz szegénysorsu, a P. Nagy Zoltán-féle zenekonzervatóriumba beiratkozó növendék tandíjára. E segélyre debreceni illetőségű a zenekonzervatórium igazgatósága által aianlott szegénysorsu zenetanulókat vesz fel a városi tanács, amely most felhívást intézett azokhoz, akik ezen 50—50 koronás segélyt elvenni kívánják, hogy kérvényeket legkésőbb e hó 15-ig P. Nagy Zoltán igazgatóhoz adják be.

— **Taxaméter a berautókon.** A debreceni berautóvállalat a forgalomba helyezett autókra néhány nap óta alkalmazta a taxamétereket, amelyeknek díszabását a főkapitány a tanács hozzájárulásával állapított meg. A díszabás elég olcsóvá teszi az autók közlekedését, amely így viteldíj tekintetében is előnyösebbé teszi a bérkocsinál. A taxaméter üzembe helyezése tárgyában a tulajdonosok a következő tájékoztatást és értesítést adták ki:

Értesítjük a t. közönséget, hogy üzembe helyezett autómobilainkat taxaméterrel szereltük fel, amelynek hatóságilag megállapított árai a következők:

1-ső tarifa. Érvényes nappal 1 és 2 személyre. Alaptid 1200 méterre 1.50 kor., minden további 600 méter 30 fillér.

2-ik tarifa. Érvényes nappal 3 és 4 személyre és éjjel 1—4 személyre. Alaptid 900 méterre 1.50 kor., minden további 450 méter 30 fillér.

Várakozási idő mindkét tarifánál 5 percnként 30 fillér.

Podgyászért darabonként 20 fillér fizetendő, ha az a kocsi belsejében el nem helyezhető.

Kérjük a t. közönséget, hogy a városi sorompókon belül csakis a taxaméteren feltüntetett díjakat fizesse.

Tájékozással közöljük még, hogyha a taxaméteren látható piros zászlócska szabad állásban van, úgy az autómobil igénybe vehető, illetve annak használata meg nem tagadható.

A kocsi a Bika vagy a Hungária előtt megtalálható.

Esetleg felmerülő panaszokat kérjük tudomásunkra hozni.

Debreceni berautóvállalat, Simonffy-u. 50.

Telefon 797. sz.

— **Megkerült Szilassy Etel tolvaja.** Megirtuk tegnap, hogy Szilassy Etel a társalkodónője, Zádovác Mária meglopta. A rendőrség megindította a nyomozást, de mielőtt a tolvaj cselédet megtalálta volna, ez maga jelentkezett s visszaküldte hiánytalanul az ötszáz koronát. Miután Szilassy Etel nem kívánta a megbüntetését, a rendőrség a ma már kinyomozott bűnös ellen, aki különben el is utazott a városból, az eljárást megszüntette.

— **Házasság.** Radványi Jenő nagyszalontai ecetgyáros ma kötött házasságot Gerendai Márton, a Debreceni Kőiparvállalat tulajdonosának leányával, Sáríkával.

— **Gazdakongresszus Szatmáron.** A debreceni gazdák erőse nékszülnék, hogy a 28-iki szatmári gazdagülésen részt vegyenek és a gazdasági kiállítást megtekintsék. A debreceni gazdák 28-án reggel öt órakor indulnak Debrecenből és este jönnek vissza. A kedvezményes jegyekért e hó 22-ig lehet jelentkezni még Rác Lajos gazdasági titkárnál.

— **Házasságok.** Az állami anyakönyvi hivatal előtt az elmúlt héten a következő párok kötöttek házasságot: Kisvárdai János — Bereznai Julianna, Kulcsár Dezső — Geldberger Irén, Szathmári Gábor — Kovács Julianna, Nagy Lajos — Filipás Terézia, Goldmann József — Györfvi Juliska, Szikszai Benjám — Szücs Etelka, dr. Lantos Ágoston — Lázár Margit, Lakatos János — Gyöngyösi Erzsébet, Nagy László — Sz. Kovács Zsófia, Lakatos József — Balogh Laura, Horváth Adám — Nagy Erzsébet, Kóta Mihály — Varga Zsófia, Nagy Gábor — Molnár Erzsébet, Dénes Mayer Miklós — Katz Bella, Pákai Sándor — Gebei Rozália.

— **A főiskolai énekkar közgyűlése.** A főiskolai kántus 9-én tartotta alakuló közgyűlést Mácsai Sándor főiskolai ének és zenetanár vezetésével. A tisztikar a következőképpen alakult meg: Jegyző lett Kovács Ferenc negyedéves teológus, protokántorok lettek Kónya Gábor harmadéves teológus, Nagy János harmadéves teológus, Tariska Gábor negyedéves teológus. Választmányi tagok lettek Hörömpő Dezső negyedéves teológus, Közös választmányi tag Szőnyi József negyedéves teológus lett. Zászlótartóvá Masáth Ferenc negyedéves teológust választották meg.

— **Az elhagyott gyermek.** Takács Julia, akinek nemrég gyermeke született, csecsemőjét egyik Csillag-utcai házba vitte be azzai, hogy tartsák pár percig ott, míg a szomszédokban dolgozik elvégzi. El is távozott, de vissza nem tért a csecsemőért, mire azt a rendőrségre vitték, ahol jelentést tettek a dolgról. A rendőrség aztán kinyomozta a lelketlen anyát akit átadtak az ügyészségnek.

— **Halálozás.** Az anyakönyvi hivatalhoz a péntek és szombati nap folyamán a következő haláleseteket jelentették be: Grizmann Gyuláné református 32 éves, Szilágyi György református 4 hónapos, Ötv. Somogyi Jánosné református 76 éves, Tóth Erzsébet református 11 hónapos, Tóth Sándor református 1 napos, Dudás Erzsébet református 1 napos, Dudás Erzsébet református 4 hónapos, Molnár Lidia református 26 napos, Grünfeld Ármán református 3 hónapos, Szabó János református 5 hónapos, Csál Ferenc római katolikus 7 hónapos, Waldmann Sándor izraelita 15 éves, Csurgó Etelrómai katolikus 11 hónapos, Saja Lajos református 38 éves, Kovács Ferenc református 52 éves.

— **Kemény és puha kalap-ujdonságok** 4 K-tól 12 K-ig Lengyel Samunál.

Órák, ékszerek, ezüstművek

eddig nem létezett olcsó árakon

Sándor Ármán

legszolidabb alapon álló üzletében

DEBRECEN, Piacz-u. 41. (Dréher sörcearnak mellett.)

Órajavitások, ékszer alakítások, kiváló gondnal, legolcsóbban!

SALVATOR

kiváló bór- és lithiumos gyógyforrás

vese- és hólyagbajoknál, köszvénynél, cukorbetegségnél, vörhenynél, emésztési és lélegzési szervek hurutjainál kitűnő hatása. Természetes vasmentes savanyúvíz.

Rapható érvényesítőkészletekben és gyógyszerárakban.

SCHULTES AGOST Sénye-Lipóci Salvatorforrás-vállalat Budapest, V. Rudolf-rakpart 3.

— Partí-árak az összes divatcikkekben állandóan nagy választékban Györfly testvérekénél, Piac-u. 30.

— Világhírű Jta és Borsalino kalap újdonságok nagy választékban Frank Testvérekénél, Szent Anna-utca sarok.

— A Polgári Takarékos és Segélyszövetkezet Debreczenben, Piac-utca 73. sz. f. évi augusztus hó 20-án megalakította a XVI-ik új évtársulatát, amelyre már a mai naptól kezdve betáblázás, kezesség és értékpapir fedezet mellett ház és földvételekhez, építkezésekhez előnyös feltételek mellett igen olcsó hosszú lejáratú kisebb heti befizetésekkel könnyen törleszthető minden levonástól mentes kölcsönöket folyósít. Régi terhes tartozásokat előnyös feltételek mellett gyorsan convertál.

— Hatóságilag fertőtlenített ócska tankönyvek, valamint új állapotban is legelőnyösebben Acél antiquariumában szerezhető be. Legnagyobb tankönyvraktár.

— Bancsi Mária és Nagy József angol és francia női divatterme Debrecen, Kossuth-utca 50. sz.

— Svetits Intézeti és róm. kath. főgymnasiunál tankönyvek Acél antiquariumában szerezhető be.

— Alföldy Károly tánciskolájában az őszi tanfolyam szept. hó 11-én megkezdődik. Beiratásokat elfogad bármely időben lakásán Péterfia-u. 2. sz. Telefon szám 510.

— Iskolai könyvek ódon és új állapotban az összes létező iskolák számára kaphatók Hegedűs és Sándor könyv és papírkereskedésében Debreczenben, Kossuth-u. 11. sz.

— A nemzeti kávéházban esténként egy elsőrangú orfeum-társulat tartja előadásait. A műsorból, — melynek minden egyes száma kitérő — különösen kiemelendő a Les Harris duett, kik eredeti párisi apache táncokat mutatnak be, nagy művészettel. Virág Saca és Fenyvesi Rózsika bájos dalaikkal aratnak nagy sikert. A humorral Szirmai Vilmos és Magyar Gyula komikusok bőven szolgálnak. Ezenkívül a műsor többi számai is kivétel nélkül mind elsőrendűek.

Legnagyobb választék harisnyákban

kötött és szövött árúban
Márton Gyula és Fia
újonnan berendezett úri és női divat üzletében
Főter- és Simonffy-u. sarok, a városházával szemben. — Flók üzlet nincsen.

Megnyílt! Megnyílt!
Szabó Miklós

kész férfi-, nő- és gyermekruha nagy-
áruháza
DEBRECZEN, Piac-utca 61. szám.
(Fischer-palotában, Szt.-Anna-utcával szemben.)

Külön termék mérték utáni rendelésekre.

Bethlen-u. 27. sz. ház

a kollegium közelében eladó.
Értekezhetni Fűvészkerti-u. 2. sz.
alatt az emeleti 6. sz. teremben, vagy
Csap-u. 9. sz. alatt a tulajdonossal.

— A Magyar Király kávéházban ma és következő napokon Bercsényi Ferike budapesti hegedűművész nő vezetése alatt álló symphonikus nőzenekar hangversenyt tart. Karmester Berson Leó.

— Bérnálási imakönyvek, római katolikusok számára a legközelebb megtartandó bérnálás alkalmából óriási választékban kaphatók Hegedűs és Sándor könyv és papírkereskedésében Debreczenben Kossuth-u.

— Dr. Katona Mihály sárospataki homeopata orvos ismét rendel Debreczenben f. hó 15-én azaz pénteken egész nap és 16-án szombat d. e. 11 óráig Darabos-u. 55. sz. alatt ahol különösen tüdő- és gyomorbetegségeket számosan látogatják a sikeres gyógyításairól híres orvost.

Csak azoknak a cigarettázóknak

a kik egészségükre való tekintetből nem sajnálnak naponta 1-2 fillérrel többet kiadni:

Clubspecialitő 120 lap 20 fillér

70 „ 12 „
1 doboz (100) hüvely 70 „

Védjegy.

Bárki feladja címét egy levelezőlapon

Halász Ferencnek, Budapest,

VII., Nefelejts-utca 4.

kap próbául 2 könyvecskét ingyen és bérmentve.

Orvosi tanácsra a lapok nyomtatlanok, de minden lapocskában

benne van a védjegy és a gyáros aláírása „MODIANO“ viznyomással.

Kapható mindenütt.

— Modern fallképekben állandó újdonságok Thaisz Arthur papíráruházában.

— Zander-féle gyógyintézetem szeptember 1-ével újra megnyílt. Gyermektestfejlesztő gyógygymnasztikája elferdült és rosszul fejlett gyermekeknek d. u. 3-6 óra között. Sérülések, bénulások utáni mozgási zavarok, székrekedés stb. ellen, nők d. e. 11-12-ig, férfiak 12-13-ig látogathatják az intézetet. Forró-levegő fürdők. Villanyosság. Dr. Szász Adolf orvos, Piac-utca 59. Telefon 389. sz.

— Zwiback Lajos és Tetstvére cs. és kir. udvari szállítók Blous újdonságai Debreczenben csakis Halmágyinál szerezhető be

— Próba kisasszonyok felvételnek Halmágyi divatházában.

aki egészséges bőrápolásra tart, különösen nyári szeplőt eltűntetni és ezért puha finom ezüst bőrt és fehér arczint elérni és megtartani óhajt, mosakodjék csakis

Egy hölgy

Steckenpferd-lilomszappannal
(Márka toltó.)

Bergmann & Co., Tetschen a E.
Darsbja 80 f. Kapható minden gyógyszerertárban, drogeriában és parfümüzletekben stb.

TÖRVÉNYKEZÉS.

Büntető főtárgyalások sorrendje. A debreceni törvényszéken a jövő héten a következő bünygyek kerülnek főtárgyalásra:

Szeptember 11-én, hétfőn: Esküdtszéki főtárgyalás Orosz Imre ellen, szándékos emberölés büntetése kísérlete miatt. Ugyanaznap a II. számú tanácssterembe felebbviteli és vádtanácsi ügyek.

Szeptember 13-án szerdán: Esküdtszéki főtárgyalás Lieb János ellen, nyomtatvány utján elkövetett rágalalmazás vétsége miatt. — Ugyanaznap a II. számú terembe főtárgyalások 1fj. Nagy Mihály ellen, zsarolás büntetése, Schiffmann Mór ellen hatóság elleni erőszak vétsége miatt, Kokas Erzsébet ellen, öszsbüntetés.

Szeptember 15-én, pénteken: esküdtszéki főtárgyalás Balogh Gábor s társa ellen, rablás büntetése miatt. Ugyanaznap a II. számú te

remben főtárgyalás Sándor József s társa ellen, lopás. Szilágyi Zsófia s társa ellen lopás, Vadász József ellen magánokirathamítás, — özv. Tóth Imréné ellen gondatlanságból okozott súlyos testi sértés miatt.

Szeptember 16-án, szombaton: Esküdtszéki főtárgyalás Török Gábor s társa ellen, gyilkosság és rablás büntetése miatt.

NESTLÉ
gyermeklisztje

vizzel felfőzve
csecsemők, gyermekek, valamint
gyomorbetegségeket

régbevált tápláléka

50 év óta kipróbálva
és orvosilag ajánlva

Tiszta alpesi tejet

tartalmaz
1 doboz 1 kor 80 fill.,
minden gyógyszerertárban és
drogeriában kapható.
Prospektus ugyanott.

Órák és ékszer

nagy választékban rendkívül olcsón kaphatók

BAUER KÁROLY

órák és ékszerész

Piacz-u. 75. szám.

Tessék kirakatomat megtekinteni, ahol minden tárgyon szabott ár van feltüntetve.

Kittűntetve a bécsi, párisi és londoni kiállításon aranyéremmel, oklevéllel.

Köszvény, csusz és reuma ellen
a legjobb háziszser

a híres Király balzsam.

Hatása némely esetben meglepő, amennyiben gyakrabban idültébb eseteknél már egyszeri bedörzsölésnél a fájdalmakat teljesen megszünteti.

Fog és fejfájást 5 perc alatt megszüntet.

Egy nagy üveg ára 2 kor., teljes használati utasítással. Kapható a feltaláló és készítő

Grósz Nagy Ferencz gyógyszerertárában

DEBRECZEN, Kossuth-u. 8. szám.

Kölcsönös Segélyző-Egylet új 2 emeletes palotájában.

KÖZGAZDASÁG.

Terménytözsde

Schwarz E. debreczeni özőmányos távirati jelentése.

Budapest, 1911. szept. 9.

Készáru 5 magasabb	
1911. októberi buza	12 01 —
1912. ápr. buza	12.21 —
1911. októberi rozs	10.31 —
1911. ápr. rozs	10.68 —
1911. okt. zab	9.47 —
1911. ápr. zab	9.77 —
1912. máj. tengeri	8.45 —
1911. aug. tengeri	— — —
1912. szept. tengeri	8 80 —

Van szerencse m a nagyérdemű hölgyközönség szives tudomására hozni, hogy **angol és francia**

női divat termemet

Piacz-u. 56. sz. alatt megnyitottam.

Kérem a n. é. hölgyközönség szives pártfogását.

Katz Róza, Piacz-u. 56.

Tanuló leányok felvételnek.

Olcsó kamat mellett

5 esetleg 10 évi

visszafizetésre kölcsönöket ad,
valamint **kereskedői követeléseket** leszámítol a

Debreczeni Takarékszövetkezet
Csapó-u. 19. szám. (Knoll-ház.)

Regény-csarnok.

FEHÉR FALAK.

REGÉNY.

Írta: **MAX PEMBERTON.**

Fordította: **Szabó József.**

— Hiszem, kegyelmes urnóm. Jobban, mint a papok a hitüket.

— Hiszed, mert szereted.

— Igen, igen, mert szeretem.

Most már Ulusia szemébe nézett, nem szegyelte magát, inkább büszke volt a vallomására. Így térdelt ott, mikor Anna anyó belépett és nyers szavaival hirtelen felállította.

Matild ijedten kezeibe rejtette arcát és sietve távozott a szidás elől. Mint egy kivert senki lánya, aki barát nélkül állt a világban elhagyatottan és árván, azt hitte, mindent valami kárpótlást kell, hogy adjon neki a végzet és már azt hitte, el is érte, ha az éjjeli esemény közbe nem lép. Ki volt ez az idegen nő, aki így utjába állt, hogy a boldogságát szétrombolja? Ezek a csendes, sötétben álmódott álmok most mind szertefoszlának? Végtelen düh fogta el, amikor arra gondolt, hogy a valóság napfényre kerül és Fülöp fia fog uralkodni Rabkában. Anna anyó közben ott ült Ulusia ágya szélén és a lányt nézte. — Mit mondhatott neki ez a lány, milyen igazságokat mesélhetett neki?

— Ne hallgass erre a lányra, gyermekem, ez csak olyan bolondos álmódó. Mit mondott? Micsoda gyermekmeséket mondott?

— Juráról beszélt, anyó, — azt hiszi, hogy Fülöp gróf fia.

Az öreg asszony nem mutatott haragot.

— Ezt elitkolták tehát előtted, urnóm?

— Nem gondoltam rá, anyó, — de ha úgy van, akkor rokonom. Dehát miért titkolta a világ előtt?

— Mert a világ nem hinné el, gyermekem.

— Nem? Miért?

— Nem hinnék.

— Azt gondold, nem tudná bebizonyítani?

— Vannak bizonyítékok, de az az ember, akinek az őrzetében voltak, már három éve, hogy halott. Rudolf gróf, a mi gazdánk számizte őt Rabkából, mert félt a meséktől. Azt hiszed, hogy Fülöp gróf fia máskülönb szolgái ruhában járna? Nem tudjuk bizonyítani lelkem. A kriptá ott áll az élő és a holt között.

— De most már nem fog köztük állni, anyó. Az igazságnak most már ki kell derülni.

Anna anyó csak a fejét rázta.

— Ha rajtad állna, gyermekem! Te nem tudod, mit beszélsz. De azért én hiszem, hogy az a sorsa. Az óra ütni fog és a világ meg fogja tudni és ő felmegy a várba uralkodni — az én fiam, aki még látni fogja a városokat és az életet.

Felkelt, mint aki nem akar beszélni a dologról tovább. Kivülről halk kopogás hallatszott és Jura ismét belépett a barlangba.

— A katonák a régi tárnák felől hajlítják a népet. Ha kegyelmed úgy akarja, megmondom nekik, hogy itt van.

Ulusia hirtelen a szavába vágott:

— Nem akarom, Jura, nem akarom. Itt akarok maradni Anna anyónál.

XV. FEJEZET.

Utazás-Streptizéba.

A kocsinak félhalkkor kellett a strepitzei országúton állni, még idejében — mondta Anna anyó, hogy a kiváló Heinrich püspököt déli imájánál találjuk.

Ulusia nem törődött vele, mikor érnek oda. Csodálkozott ugyan, hogy ez a megváltás órája olyan közönyösen hagyja. Most kell visszatérnie a világba, amely azt hitte már róla, hogy halott. — Talán sohse juthat megint ebbe a földalatti csodavilágba, hogy ismét elragadják a csodáival.

Ennek az elragadtatásnak Jura volt eszöke.

Az első napon hir ment a püspöki palotába, hogy Ulusia él és a bányában talált oltalmat. Megsebesült, de nem súlyosan, mondta a küldönc. Néhány nap múlva ott lesz a nagybátyjánál, amikor is elmesél mindent, ami történt vele. Aztán repültek az órák a menedékhelyen és Ulusia, bár mehetett volna, nem tudott magának számot adni arról, hogy miért maradt.

A sebe gyorsan begyógyult Anna anyó érintésére. Fülöp gróf fiáról többé nem esett szó, csak azon az estén. Napról-napra kijártak Jura és a lány a bányába, megnézni az örökségüket és úgy járták a sötétség birodalmát, mintha díszes földi kert lett volna. A lány kérdéseire, amik a multjára vonatkoztak, mindig kitérőleg felelt az életéről, amely maga

volt a halál eddig — nem beszélt semmit, csak a Napisten járt mindig az eszébe, arról tudott csodás dolgokat mondani, mesébe illő hatásokat váltott ki belőle még a pusztá gondolat is. Feljárt minden nap a magasabb bányarétegekbe, hogy onnan imádják a napot, mióta az esküvés ideje letelt és joga volt hozzá, hogy imádják a világosságot. Ide követte őt Ulusia is, már a negyedik napon és gyönyörködött Jura elragadtatásában.

(Folyt. köv.)

NYILTÉR. *)

Gyermeknek és felnőtteknek.

A legkiválóbb társzer-
egészségeseknek és gyer-
meknek, a fej ódében
visszamaradt gyerme-
keknek minden korban.
E ősegíti az izom- és
csontképződést, megóv
és elejét veszi, mint
semmi más szer, a hasmenésnek, a hányászekelésnek és
a béburutnak.

Fog-Króm

KALODONT

Szájviz

SACHER-PENZIO

Budapest.

Ujonnai épült palotában. Újlag megnagyobbítva! Bolváros, Irányi-utca 21. sz.
(a Kosuth Lajos-utca és Váci-utca közvetlen közelében.) A szobák minden modern kényelemmel és vízvezetékekkel vannak ellátva.
Központi fűtés. Villanyvilágítás. Lift. Telefon 147-43. Legjobb kö-
lekedés. Kívánatra prospektus.

Tisztelettel értesítjük a t. c. vásárló közönséget, hogy a raktárunkon levő összes árukat beszerzési áron bocsátjuk a t. vevőink rendelkezésére s a jövőben leginkább csódtömög, vagy hasonló alkalmi vételekből szerzett árukat fogunk raktárunkon tartani.

Ennélfogva t. vevőinknek a legfinomabb cikkeket is hihetetlen olcsó áron lesz módjukban beszerezni.

Tekintettel arra, hogy a nagy forgalom elérése céljából áruinkat igen csekély százalék haszonra állapítottuk meg, a hitelüzleteket egyszer és mindenkorra mellőznünk kell! — És éppen ezért az összes kintlevőségeinket egy helybeli bankra ruházva át, kérjük a t. adósaikat — amennyiben módjukban áll — szíveskedjenek tartozásukat nálunk még e hó folyamán rendezni.

Teljes tisztelettel

GYÖRFI TESTVÉREK

Piac-u. 30.

*) E rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a Szerk

Tiszta nyersanyagok! Tiszta gyárak!

A SCHICHT-„SZARVAS“ MOSÓSZAPPAN a legjobb, gondosan megválogatott és tisztított nyersanyagokból készül. Nemcsak hogy minden készülék, kazán és gép, hanem a gyári helységek is a lehető legtisztábban vannak tarva, hogy igazán csakis teljesen tiszta szappan kerüljön ki a gyárból. A SCHICHT-„SZARVAS“ MOSÓSZAPPAN tisztasága és utól nem ért jó minősége évtizedek tapasztalatainak eredménye.

A ruha beáztatásához a legjobb az „ASSZONYDICSÉRET“ mosóhivonat.

Tiszta szappan! Tiszta ruha!

A ruhát csak úgy lehet kifogástalan fehérre mosni, a nélkül, hogy az megrongálódjék, ha teljesen tiszta, hamisítatlan szappant használunk. Mi 25.000 Koronával szavatolunk azért, hogy a SZARVAS védjegyű SCHICHT-SZAPPAN teljesen tiszta és mentes káros alkatrésztől. Az újabb időknek minden vívmányát és a tudomány és technika terén jelentkező találmányt felhasználunk arra, hogy a SCHICHT-„SZARVAS“ MOSÓSZAPPAN gyártását a legolcsóbbá tegyük. Tökéletesítésén folyton dolgozunk.

A ruha beáztatásához a legjobb az „ASSZONYDICSÉRET“ mosóhivonat.

500 koronát

Vettek annak, ki a **Bartilla fogvizének** használatát mellett naponta 80 fillér valaha ismét fogfájást kap, vagy szája büzlök. **Bartilla, Winkler Ede, Wien, 19/1y Sommerasse 1.** — Kapható Debreczen minden gyógyszer-tárban és droguáriában: Csak a **Bartilla fogvíz,** és a **Hamisítások bejelentése** jól jutalmazatik. Olyan helyekre ahol nem kapható, bérmentve küldök 7 árcégre 5 kor. 80 fillért.

Vendéglői és kávéházi felszerelések.

A tavaszi és nyári idényre a legmegbízhatóbb elsőrangú gyárakból, szabadalmazott

jégszokrényeket,

önműködő fagyaltgépeket, legjobb minőségű szódavíz készülékeket. Tükrözött kerti golyókat, Sodrony borítékot és szabadalmazott legjobb befűző üvegeket, a legnagyobb választékban és legjutányosabb árak mellett ajánl

Kaszanyitzky Endre

üveg, porcellán, lámpa, háztartási s díszárak nagykereskedése
Debreczen, Piacz-u. 57-ik szám.

Vendéglői és kávéházi felszerelések.

Csomagolt Vasaló szén

darabos és apró faszén, tűzifa aprítva és oltszámra. Valódi porosz kőszén és kovács kőszén legolcsóbb árban nazoz szállítva kapható

Jakobovits Testvéreknél

Hatvan-u. 9. — Telefon 280.

Waggon vételnél kedvezményes ár.

Házhelyek

a Kaszás-telep Fancsovics-utcán, a vámospécsi-ut közvetlen közelében igen előnyös feltételek mellett eladó. A föld vályogvetésre alkalmas. Homok a helyszínen ingyen áll a telekvevők rendelkezésére.

Vevők a **Jelzálog és Hitelbanknál** (Piacz-u. 30. földszint) jelentkezhetnek, hol a telkekre és esetleg az építkezésre megfelelő kölcsönt is kaphatnak.

Nagy Sándor

csukrácz

Péterfia-utca 46. sz. (Wolff-palota.)

Ajánlja naponta frissen készült **csukrácz** **rászdai süteményeit.**

Megrendeléseket gyorsan és pontosan a legjutányosabb ár mellett fogad el.

Jeges kávé és fagyalt folyton kapható.

Reichmann Divatáruháza.

Az iskolai saisonra naponta érkeznek **gyermek ruha különlegességek** minden nagyságban eredeti angol facon, bársony, szövet és jó mosó barchet

Pelúche, posztó és szövet leány köpenyek!

Valódi angol és francia costum újonságok, kész angol aljak, u olsó divat facon. Mindenféle bőr, diszmű, rövid, belés árúk. Szabó kellékek nagy választékban. **Zsinór, öv, minden színben 2 kor.** Saját készítésű cloth paplanok kor. 7.50-től. E edeti francia reform fűzők. Női autuka és fekete ernyők. **Intézet** leány és fiu fehérneműek minden nagyságban. — **Gyermek ruhák** móret szerint 48 óra alatt készít etnek.

Royal szállodával szemben. Piacz-u. 85
Egy ügyes fiu tanulónak felvétetik.

Naponta érkeznek

ujdonságok

az Ernyő Gyári raktárban

DEBRECZEN, Sas-utca 3.

Javitások és áthuzások 24 órán belül jutányosan eszközöltetnek.

Házlebontás miatt!

Mindennemű rajzolt, kezdett és kész kézi munkák, Férfi, Női és gyermek harisnyák, öv zsinórok gyár. áron árusittatnak

FÜSTÖS DEZSŐ kézimunka üzletében

Piacz-uta 12.

Harisnya fejelés. — Fehér és színes
hímzés vállalat

Értesítés.

A nagyérdemű közönség szives tudomására hozom, hogy

butor üzletemet

az **utczal helyiségből** ugyanazon házban hol eddig is volt **Piacz-uta 41. sz. Dr. Ujfalussy-ház udvari helyiségeibe helyeztem be,** hol is óriási választékot tartok mindenféle stílyú asztalos és kárpitos butorokból. Teljes mennyiségűi kelengyék azonnal készen. Tisztességes és pontos kiszolgálás.

Varga József butorkereskedő, asztalos, kárpitos és díszítő műhely **Debreczen, Piacz 44. az udvarban. Telefon 377.**

Kartelen kívül.

MEZŐ ÁRMIN

éplőtfa, deszka és cserépkereskedése, **Wesszlényi-tér 6 szám alatt** (Bertagőzmalom mellett.) **Kolarit elszigetelő lemez** kizárólagos egyed árusítása. —

Kartelen kívül,

tehát **olcsó árak** mindenkinek saját érdekei — hogy szükségletét nálam szerezze be.

Iskolás fiuk és leányok részére

intézeti fehérneműek

zsebkendők, matraczok, paplanok, illanell takarók, esőernyők

Donogán és Somossynál
DEBRECZEN, Kistemplom-bazár.

Püspökladány határában, a debreczeni vasutnál, megálló hely mellett körülbelül 16. kat. hold öserejű

prima föld épületekkel

eladó.

Felvilágosítást nyujt **Dr. Kóry Lajos** ügyvéd irodája.

Bélapátfalvai

Portland és Román cement

fehér darabos fali mész, száraz tűzifa, Bel- és külföldi kőszenek egész kocszi vételnél legolcsóbban kapható

Pollák Zsigmondnál

Deák Ferencz-u. 9. — Telefon 441.

Csemege szőlő

és különféle friss gyümölcsök előnyös árban kaphatók

Fried D. Lajos

fűszer és csemege kereskedésében
Piacz-utca 72. Telefon 740.

Értesítés.

Van szerencsénk a n. é. közönség tudomására hozni hogy Mester-u. végén Ujvárosi-ut 5. sz. alatt a mai kornak megfelelő

vas-, fémöntő- és géplakatosság

ujra üzembe vette kezdetét és mivel két szakember vezetése alatt elvállalunk mindenféle **gazdasági gépek, szivattyúk és szőlő-észteli eszközök** elkészítését és javítását, azonkívül a legkomplicáltabb mechanikai és szerszámgépek műszakilag pontos javításait. Sz. badalmi kísérletezési munkálatokat is elvállalunk

A n. é. közönség becses pártfogását kérve

Bozsik és Nagyváthy.

Tanulók felvétetnek.

"H-i-i-i?" Papa megengedte! Hisz' valódi JACOBI-téle Aninacotin-cigarettahüvelyek fadobozbaul!

Vigyázzon! Csakis a „JACOBI” jellel valódi

Az őszi idény alkalmával tisztelettel felhívjuk a n. é. közönség szives figyelmét

Nagyváradon, Szent János-utca 2. sz. a.

(Dr. G am-ház) levő **Iskolai üzletünk**re, hol feisőruhák, továbbá kézimunkák, nőiingek stb. vegytisztítását és fes'ését, férfiingek, galérok, kézelők mosását és fényvasalását a legrövidebb idő alatti szállításra vállaljuk.

Kérve a n. é. közönség nb. megbízásait vagyunk kitünő tisztelettel

Miskolcz, 1911. évi szeptember hóban.

Kristály.

Bélyegzőt, pecsétnyomót,

zomán cím táblát és mindennemű vésést olcsón készít

Első Debreczeni Vésnöki Műterem

Batthyány-u. 22. sz.

Ninos többé buzaüzög!

Numa Dupuy és Társa

magpácza

használatát mellett.

29 év óta nagy sikerrel használják a buzaüzög a kukorica korom és porüzög, az árpa, zab, burgonya megüszkösödése ellen. Egy csomag két mm. vetőmaghoz 50 fillér. Egy mm.-hoz 26 fillér. Kevésbé értékes utánzatoktól óvakodjunk.

Debreczenben kapható: **Kontsek Géza, Mayer Jenő és Béla, Komlóssy Lajos, Sárközy Sándor és Deutsch Albert és fia urak üzletében.**

Numa Dupuy és Társa

Bécs, VI/1. Windmühlgasse 11/b.

Apró hirdetések.

Minden szó 5 fillér.

Levelezés.

Ki vesz nőül 20 éves félárva leányt 400.000 kor. vagyonnal? Csakis komoly szándéku urak, (ha vagyontalanok is) kiknél gyors házasság akadályba nem ütközik, irjanak e címre **L. Schlesinger, Berlin 18.**

27 éves csinos özvegy asszonykának ki edesiténé meg unalmas esti óráit, irjanak „Egyszer élünk” jelígre a kiadóba.

Szép fiatal uri leány keresi jómódu uri ember barátságát, ki álláshoz juttatná. Esetleg háztartását vezetné. Szíves megkeresést „Modern leány” jelígre a kiadóhivatalba.

Okos, fiatal 16-17 éves barna baba állandó ismeretségre vágyik, gavallér gentleman. Leveliket „Igazgató” jelígre a kiadóba.

Egyszer élünk jelígre levél van a kiadóban.

Betöltendő.

Növendékeket, német nyelv és német irodalom tanítására elvállal német nevelőnő. Telefon szám 83.

Ügyes elárúsító leányok alkalmazást nyernek Mentze Henrik áruházában.

Biztos jövő szorgalmas embereknek. Pénzbeszedő és ügynök felvétetik csekély óvadékkal Singer Co Varrógép r.-t. Piac-utca 79. sz. a.

Iroda szolgáló nős, kinek felesége a főzésben is jártas, amiért külön díjazásban részesül kerestetik. Jelentkezni lehet a gázgyárban a délelőtti órákban.

Pénztárosnőt, ki könyvelésben jártas, Domán és Kurcz posztó üzletében felvétetik, előnyben részesül, ki már pénztárnál volt.

Fűszernagykereskedésben egy utazó ki helybeli piacon ösmeretséggel bír, valamint a vidéken jól be van vezetve, azonnal felvétetik. Cím a kiadóhivatalban.

Házmester fizetéssel felvétetik Iskola-utca 8. alatt.

Könyvelőné szép írással, azonnali alkalmazást nyer Leichtmann Adolfnál, Városi-béiház.

Nyomdásztanoncz, ki 14 életévét betöltötte és két középiskolát végzett, felvétetik Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában, Piacz-u. 49.

Jó fizetéssel 13-15 éves fiu küldöncznek felvétetik. Czim a kiadóban.

Adás-vétel.

Pormentesítő olaj teljesen szagtalan minőségű, üzletek és irodák részére kapható Deutschnál, fűszer üzlet.

Gőzerővel pörkölt, naponta friss, zamatos kávé kapható Lindenfeld J. Jenő fűszer nagykereskedésében, Rózsater 3. Városház-utca 2. Pénzügyi palota.

Ha nincs pénze és szüksége van vászon, asztalterítő, szövet és csipke-függöny, futó és nagy szőnyegre. Paplan és flanel takarók, férfi és női felöltők, kész férfi-, fiu öltönyre vagy tükör, kép és butor, a mai naptól fogva oly olcsón lesz eladva, hogy mindenkinek saját érdeke, hogy egy próbavásárlást eszközöljön. Tisztelettel Kaiser Salamon. Telefon 685.

Valódi szegedi édes, nemes és rózsá paprika különlegességek óriási raktára Lindenfeld J. Jenő nagykereskedésében, Városház-u. 2. Rózsater 3. Pénzügyi-palota.

Tankönyvek! Az összes fiu és leányiskolákban használandó tankönyvek fél áron kaphatók a **Harmathy** antiquariumában **Fűvészkert-u. 14.** Rajzeszközök, rajzablak, írószerek leszállított áron.

Eladó a Homokkertben 900 négyszögöl szőlő, kevés pénzzel megvehető, olcsó árt. Értekezhetni lehet Horvát gőzfűrészgáiban, Pataynál.

Bérmak imakönyvek, gyönyörű kötésben leszállított áron kaphatók Harmathy nál, Fűvészkert-u. 14.

*Legjobb és legszebb
Czipők Daniel czipő
műfajában*

TELEFON
501

*Tolnai Debreczen,
Piacz u. 49. postával szemben.*

Saját gyártmányu szőlőprések olcsón kaphatók Fai Bertalan Mester-utcai Vasöntő-déjében.

Eladó ház a Homok-kertben. Bujdosó-utca 12. szám.

Az ondódon 4 hold föld eladó vagy kiadó. Értekezhetni lehet Iskola-u 8. alatt.

Figyelem hölgyeim! Megnyit az új Parti áruház Degenfeld-tér 1. sz. alatt, ahol ez n két héten egy pár ezer **selyem, bársony, szövet és batist** blúzok kerülnek eladásra, az árak oly alacsonyra vannak szabva, hogy saját érdeke hogy azt megnézze.

Jézsei királyi herceg-u. 16. számú ház eladó. Értekezhetni ugyanott a tulajdonossal. A ház 1917-ig adómentes.

Csemege szállít szép Schaszla 5 kg. kosarakban 36 fill. Darvas Miksa szőlőkiv. tele. Telefon 294.

A Bocskay kertben 7 hold szőlő egészben vagy kisebb részletekben is eladó. Értekezni lehet Hadházy Dezső hegyközségi felügyelőnél, a helyszínen.

Jókarban levő lámpa olcsón eladó. Piacz 42. sz. alatt, hátul az emeleten.

Olajos hordók kaphatók Piacz-utca 49. sz. alatt a keresztépületben.

Műhelybe való napfénygő lámpa eladó. Piac-utca 42. első emelet hátul.

Lakás

Kiadó Degenfeld-téri kispipa átjáró udvarral esetleg boltoknak áruaktárnak stb. Süimeghynél Csapó-u. 11.

Üzlethelyiség legforgalmasabb piacon, tanya Ondódon azonnal kiadó Csapó-u. 19.

Késes-utca 3. szám alatt 2 bolthelyiség kiadó, a vasut közelében.

Kiadó külön bejáratu, csinosan butorozott szoba. Egyháztér 3

Különféle

Hová menjünk? A Farkas-féle új orth. kóser bodegába. Hunyadi-u. 17.

Legszebben tisztít, mos és vasal a Kristály mosóda, Kandia-u. 5.

Mindennemű könyvkötéseket szépen s izlésesen készítenek a «Seres Testvérek» Piacz utca 2. szám alatt. Ugyanott tanuló felvétetik.

Welsz Ferencz épület és mű-butor „asztalos” József kir.-h.-u. 60. Készít minden az asztalos szakmába vágó munkákat elsörendű kivitelben, mérsékelt áron.

Órák, ékszerek, ezüstnemiék

legolcsóbban és legszebben

Schiffmann Mór

Órás és ékszer üzletében szerezhettek be

DEBRECZÉN, Hunyadi-utca 14. sz.
Óra javítások, ékszer alakítások kiváló gondval, legolcsóbban.

Rosenfeld Róza

„speciál fűzőkészítő

Piacz-utca 56. sz. alatt.

Készít jótállás mellett az utolsó divat szerint, elől egyenes, reform, orvosilag elismert

gyomorvédő fűzőket.

Haszkölthet s minden e szakmába vágó munkát. Nagy raktár párisi és brüsseli modellek után készült minden kivitelű **fűzőkben, mell-tartó és egyenes tartókban.**

Árak előnyösek.

Ugyanott varró és tanuló leányok felvétetnek.

Megnyit!

Piacz utca 41. szám alatt a lakás és ingatlan közvetítő iroda.

Tisztelettel értesitem a háztulajdonos és lakásbérlő közönséget, hogy a fent jelzett szám alatt egy a fővárosi mintára berendezett **lakás és ingatlan közvetítő irodát** nyitottam, hol mindenki saját igényeihez képest nálam csekély díjért megfelelő lakást bérelhet, mely által ugy bérlő, mint bérbeadó megszerez mentve a sok hiábavaló fáradságtól és idő töltéstől valamint az ezzel járó kellemetlenségektől. Felkérem a t. háztulajdonos urakat hogy kiadó lakásukat s a t. bérlő közönséget, hogy lakásbérlőket nálam teljes bizalommal bejelenteni sziveskedjenek.

Tisztelettel **Molnár Lászlóné.**

Raticide.

Feltétlen elpusztítja a patkányokat és egereket. Állatoknak ártalmatlan. Hatásáért **jótállás.** A magas a. au. orsz. tanács által legjobban ajánlva. — Sok utánrendelés legjobban igazolják a hatást. — Kapható csakis

Chemiker M. Schifferes & Bruder

Wien, IX/1. Porzellangasse 54.

50 év óta fennálló jó menetelű magyar és német

szabó üzlet

változott viszonyok folytán eladó. Czim a kiadóhivatalban.

Boros hordók

táposókádak új és használt

Péterfia 76.

legolcsóbban kaphatók.

Képerintőből

1911. szeptember 10.

Eladó telek.

Derecskén, a legforgalmasabb helyen, a belső vasúti állomás közvetlen közelében, 9000 négyszögöl gyártelepnek, vagy lakóházaknak nagyon alkalmas telek **eladó.**

A telek bent van a városban, előtte van a buza és marha vásár. **30 házhelyre is parcellázható.**

Értekezhetni Debreczenben: **Dr. Szűcs Andor** ügyvédnél, József kir. herceg-u. 14. Derecskén: **Szűcs József** könyvelőnél a Derecskei Közgazdasági bankban.

Versenyképes, elsőrendű

tejseparatórgyár

tejfeldolgozógyár keres **Hajdumegye területére** megbízható bevezetett

képviselőt.

Ajánlatok «Jövedelmező» jellegével Leopold Gyula hirdetési irodájába Budapest, Erzsébet-körút 41. kéretnek.

Nemzeti Orfeum

a Nemzeti Kávéházban (Petőfi-tér.)

Ma és a következő napokon új tagok fellépte!

Les Harris

eredeti párisi apache duett. Magyarországon először!

Fenyvessy Rózsika

cabaret diva.

Virág Saca

disouse.

Teljesen új kacagató bohózat.

SZIRMAI VILMOS, komikus

és a többi szerződött tagok.

Műhely áthelyezés.

Van szerencsém tisztelt megrendelőimet értesíteni, hogy **lakatos műhelyemet** Szalkai-u. 4. szám alól Miklós-utca 18. szám alá helyeztem át. Tisztelettel

NAGY LAJOS lakatos mester

993—1911. v. k. szám.

Árverési hirdetmény.

A debreceni kir. járásbírósnak V. 1850/2. 1911. számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint **Érmelléki Hitelbank** részére 900 kor. tőke, ennek 1911. év márczius hó 4. napjától számítandó 6% kamatai és az eddig összesen 112 kor. 1 fillér perköltség erejéig 1911. évi július hó 20-án bíróság lefoglalt és 1360 koronára becsült butorok és egyéb ingóságok **1911. évi szeptember hó 12-én délelőtt 11 órakor** kezdetét veendő és Debreczenben Bethlen-u. 31. szám alatt megtartandó nyilvános bírói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Megjegyeztetik, hogy az árverés mindazon foglaltatók részére, kik már jogerős végrehajtási zálogjogot nyertek, elrendeltetik. Debreczen, 1911. évi augusztus hó 23. **Bódogh Zs.** bírói végrehajtó.

Csillár

perzsa szőnyeg, rézbutor, bronzárak,

valamint **előkelő uriszoba** berendezések, **eredeti olajfestmények**, ugyancsak szintén többféle dísz tárgyak, mint

alkalmi áruk

a legelőnyösebben beszerezhetők

Andrássy-ut 35. I. em. alatt.

Viszontelárusítóknak nagy engedmény.

Sürgöny!

Sürgöny!

Német Tusi

hegedűművész,

Körber Antal

zongoraművész,

kik külföldi hangversenykörutjokról a napokban érkeztek haza s bárhol megjelentek, mindenütt óriási sikereket arattak s első utjuk Debreczenbe vezetett, ahol a

„Budapest“ kávéházban

10. válogatott női zenekar élén **1911. szeptember hó 9-től** (Szombattól) kezdve s a következő napokon

hangversenyt rendeznek.

Belépő-díj nincs!

Tisztelettel

AUGURTA.

a Budapest kávéház tulajdonosa.

Izzad a lába?

Használjon Harsányi-féle „Formacint”, mely bármely testrészt izzadságát megszűnteti.

Hatása gyors és biztos!

Kis üveg 1 kor. Nagy üveg 2 kor.

Ducika krém, páratlan hatású arc-és kézszépítő szer, ára 1 kor Ducika szappan, ára 70 fill.

Ducika puder, három színben ára 1 kor.

Rárpáti szesz rövid idő alatt megszünteti a csuszos, reumás fájdalmakat, egy üveg ára 1 kor.

Menthol jeges sóbor-szesz, az eddigi sóbor-szeszek között leghatásosabb, 30, 50 fill. és 1 kor. üvegekben.

Indiai fogcsépp, a legmakacsabb fogfájást is megszünteti, ára 70 fill.

Tyukszem irtó, 2—3 nap alatt minden borkeményést megszüntet, ára 70 fill.

A fentiek c-ak is a

Balázs Ödön utód:

HARSÁNYI LAJOS

„Reménységhez” címzett gyógyszerárban **Debreczen, Csapó-utca 18. szám alatt kaphatók.**

4-5 szobás kényelmes lakást keresek.

Czim **Budahazy**, Arany János-u. 39. emelet.

Tetra ruházat.

Férfi ing, — Férfi alsó nadrág, Fűrdő köpenyek és lepedők.

Gyermek ujjas, nadrág és peluska. Ajánlható kitűnő minőségek.

Donogán és Somossy

özégnél

DEBRECZEN, Kistemplombazár.

2015—1911. tk.

Árverési hirdetményi kivonat.

A püspökladányi kir. járásbírósnak mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy **Tóth Józsefné Szazman Mária** végrehajthatónak Kéri Lajos és társai végrehajtást szenvedő elleni 43 kor. 50 fill. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a debreczeni kir. törvényszék a pladányi kir. járásbírósnak területén levő Pladány községében fekvő 1. a pladányi 1969. számú betétben A. 1. sorsz. 3707/1. hrsz. alatt felvett 1080 négyszögöl területű kávas ut düllőben fekvő szántóra 320 korona. 2 A pladányi 1970. sz. betétben A. 1. sor. 1371/2. hrsz. alatt felvett 401 négyszögöl területű Beltelekben fekvő 977 öisz. ház és udvarnak a Mile Ambrusné szül. Pap Juliánna B. 2 és a Kéri Lajosné szül. Mile Etelka B. 6. alatti illetősége 1764 korona. 3. A pladányi 2257. sz. betétben A. 1. sor. 1218. hrsz. alatt felvett 141 négyszögöl területű 1017.70i sz. házhas beltelekre az árverést 652 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az **1911. évi október hó 4. napján délelőtt 8 órakor** a kir. bírósnak árverési termében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is azonban annak $\frac{2}{3}$ -ánál alacsonyabb áron alul eladatni nem fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. 60 tc. 42. §-ában jelzett árfo-lyammal számított és az 1881. november 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. 60. tcz. 170. §-a értelmében a bánat-pénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszo-lyáltatni.

Püspökladányban, 1911. június hó 12.

Dr. Kovács s. k. kir. bíró.

Simonffy- utca 55.	Ruhafestő.	Széchenyi utca 6.
GÖZMOSÓ.	Wacha Róbert Debreczen. Telefon 840. Telefon 840. Vidéki megkérésések és megbeszések a főüzletbe: Simonffy-u. 55. sz. intézendők.	Ágytoll- tisztító.
Varga- utca 35.	Vegy-tisztító.	Verbőczy- utca 14.

A főváros központján. Vilamos megálló. 10 percz a központi és nyugati pályaudvarhoz. 80 legmodernebben berendezett szoba.

Augusztus hó elsőjén megnyílt az EDISON-SZÁLLODA

Budapest, VII., Hársfa-utca 59. sz. (Király-utca sarkon.)
Tulajdonos: **POLLAK József.**

Hideg és meleg vízvezetékek. Központi fűtés, villanyvilágítás. — Figyelmes kiszolgálás. Értekező minden modern nyelven. — Szobák 3 koronától!

Ikt. 2555—1911. tk. sz.

HIRDETMÉNY.

A derecskei kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság részéről közzé tétetik: miszerint a Debreczen-Nagyvárad helyi érdekű vasut számára az alább megnevezett határokon kisajátított területekről elkészített összeírás, térkép és egyedi kimutatás hitelesítésére a helyszínére a következő határnapok tüzetnek ki, ueymint: Derecske, Konyár és hosszupályi községre nézve 1911. október hó 13-án délután 2 óra: Konyár Sóstó-fürdő állomásra.

Az érdekeltek felhivatnak, miszerint netaláni észrevételeik a fennebbi határnapon a bizottság előtt előterjessék, különben a kisajátítás és a felvett térfogat, ugy a feljegyzett szolgálomások s jogosultságok iránti kifogásaik többé tekintetbe nem jöhetnek.

Együttal felhivatnak mindazok, akik a fennebbi határokon a fenti helyi érdekű vasut számára kisajátított területekért járó és az egyedi kimutatásban kitett kártalanítási összeg mennyiségére nézve ellenvetéseket tenni akarnak, vagy ezen összegre bármi czim alatt igényt tartanak; ezeket 1911. évi október hó 10-ig ezen telekkönyvi hatóságnál annál bizonyosabban bejelentsék, minthogy a később jelentkezők észrevételeire s igényeire semmi tekintet nem lévén, a kisajátítási és kártalanítási összeg annak és azon mennyiségben fog kiadni, a kinek nevére és a mely összeggel az az egyedi kimutatásban ki van téve, a bekebelezett vagy felülkebelezett tételek pedig ezentul a kisajátított területről hivatalból le fognak töröltetni.

Az összeírás, térkép és egyedi kimutatás a telekhivatalban betekinthező.

Kelt Derecskén, a kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóságnál 1911. évi szept. hó 5-én.

Jakó s. k. kir. járásbíró.

A Jelzálog és Hitelbank mint szövetkezet (Piacz-u. 30. földszint)

szeptember hó 1-én nyitotta meg III. évtársulatát.

Az új könyvecskékre kezesség, betáblázás vagy értékpapir biztosíték mellett **5—15 év alatt visszafizethető kölcsönöket nyújt**
az igazgatóság.

A forró nyári hónapok rendkívül elősegítették az összes ragályos betegségek kitérését és elterjedését. Tény, hogy a

K O L E R A

vörheny, kanyaró, typhus, himlő és egyéb ragályos betegségek nyáron fokozottabb erővel lépnek fel, mint más évszakokban, miért is szükséges, hogy minden háztartásban egy megbízható fertőtlenítő szer kéznél legyen. A jelenkor elismert legmegbízhatóbb fertőtlenítő szere a

LYSOFORM

szagtalan, nem mérgező, olcsó és eredeti üvegekben **80 fillérért** minden gyógyszerárban és drogériában kapható. Hatása gyors és biztos, miért is az összes orvosok betegágyak fertőtlenítésére, antiseptikus kötözéseknél (sebekre és daganatokra) kéz- és arczmosásra és ragályok elhárítására, nőknek altesti irrigációra stb. mindenkor ajánlják.

LYSOFORM-SZAPPAN

finom, gyenge pipereszappan, lysoformot tartalmaz és antiseptikus hatása. Alkalmazható a legkényesebb bőrre, sőt csecsemőknek is; szépi, megpuhítja és illatosítja és nátha esetén gurgulázásra. Kizárólag ezen szappant fogja használni. **Darabja 1 kor.**

FODORMENTA-LYSOFORM

erősen antiseptikus hatása szájviz. Szájbűzt rögtön és nyomtalanul eltüntet és a fogakat konzerválja. Használandó továbbá orvosi utasítás szerint toroklobnál, gégebántalmaknál és nátha esetén gurgulázásra. Néhány csepp elegendő egy fél pohár vízre. **Eredeti üvege 1 kor. 60 fillér.**

Az összes lysoformkészítmények kaphatók minden gyógyszerárban, drogériában és ujabban a jobb fűszerkereskedésekben is. Kívánatra bárkinek **ingyen** és bérmentve megküldjük az „Egészség és fertőtlenítés” című érdekes könyvet.

A hol lysoform nem volna kapható, oda közvetlen is küldünk **6 kor. előzetes beakldése esetén 3 üveg lysoformot, 2 darab szappant és 1 üveg szájvizet.**

Dr. Keleti és Murányi vegyészeti gyára, Ujpest 6.

Viszontelárusítóknak óriási kedvezmény!

Kövesligeti ásvány gyógyvizek

főraktára Debreczen és vidéke részére

Klein Ignác

fűszernagykereskedőnél van, kihéző minden héten érkezik friss töltésű forrás víz.

Akinek tehát egészsége drága, el ne mulassza a Kövesligeti ásványvizet állandóan használni.

Borral legjobb, legkellemesebb üdítő ital.

Dr. Than Károly egy. tanár s a külföldi szakorvosok a legnagyobb elismeréssel nyilatkoznak róla s azt gyógyhatás tekintetében a „gleichenbergi”, bikszádi s a niederseltersi gyógyvizek fölé helyezte.

A Kövesligeti forrás igazgatóság.

Gyermekjáték

a ruhamosás elvégzése a

Persil

önmüködő mosószer

által.

Biztosítottan ártalmatlan! Chlor nélkül!

Félórai főzés után

vakító fehér ruhát!

„Persil” kiméli a fuvást és a ruhát, az ú-tben fehéríteték, mint naptól a mezőig.

Gyár: Gottlieb Voith, Wien III.

Kapható mindenütt.

Képzőművészeti

DEBRECENI FÜGGETLEN VÁS.

1911. szeptember 10.

DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG

16

Előleges értesítés.

A debreczeni Vas és Rézbutorgyár részvénytársaság Ispotály lapon levő saját gyártelepét legújabb vívmányu gépekkel felszerelt butormárványiparral bővíti ki és a Belga, Olasz, Francia és Magyar I. rendű nyers márvány fajok megérkezése után üzembe helyezi.

Egyben a n. é. közönség b. figyelmébe ajánlja immár általánosan elismert és több szörösen kitüntetett vas és rézbutor gyártmányait, a melyek mindegyike cégünk ozlárkájával van ellátva.

Beszerezhetők minden nagyobb butor és vaskereskedőnél, ennek hiányában pedig saját telephelyünkön levő raktárunkból a legmérsékeltbb gyári áráért.

„Gyöngyvirág Crème“

az arozkrémek gyöngye!

Szeplő, májfoltok, pattanások s bőrbajok ellen kiváló jó szer. Szírává, fehérré és árdévó teszi az arcbőrt! Sem higanyt, sem ólmot nem tartalmaz. A nappalra való kréme nem zsiroz, míg az éjjelre való zsiroz. Egy tégely ára 1 korona.

Kapható:

Mihalovits Jenő

„Kigyó“ című gyógyszerárában,
DEBRECZEN.

Üzletáthelyezés!

A Magyar Fém- és Lámpa-Áru-Gyár

Részvénytársaság raktára

üzlethelyiségeit

1911. május 1-én

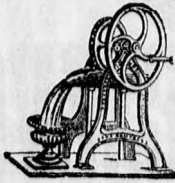
a Piacz-utca és Uj-utca sarkán épült

új Wiener-féle palotába

helyezte át.

Mérsékelt árak!

A világ legjobb, legolcsóbb és legbiztosabb kutszivattyuja az „Omega“ lánczkut

mert rendkívül sok vizet ad, mert kis gyermek kezelheti, mert soha be nem fagy, mert soha nem romlik, mert mindenki kezelheti.

Kérjenfelvilágosítást! ingyen és bérmentve.

Bárdos és Brachfeld Budapest, VI., Gyár-utca 5.

Keil-Lakk

„Keil-Lakk“-nál jobb máz sincsen Asszony mondja: ez a kincsem! A padló úgy fénylik tőle Nem is kell sok máz belőle; Kevés munka, semmi kín, Barna, vagy porszürke szín, Figyelmet csak arra tegyen, Hogy az mindig „Keil-Lakk“ legyen! Ajtó, mosdó, ablakpárkány Oly fehér lesz mint a márvány,

Ha „fehér Keil-Lakk“-ot veszünk S vele mindent jól befestünk. Konyhabutor, asztal, szék, Itt van „Keil-Lakk“ azurkék, Kertibutorot fessünk zöldre, Gyermekeknek öröme. „Keil Lakk“-ból van minden szín, Kék, piros, zöld-rozmarin. Szóval: ház vagy nyárilak, Mindig legyen ott „Keil Lakk“!

Mindenkor kaphatók:

KONTSEK GÉZA cégénél, Debreczen.

A nagymagyaralföldi

építő és műszaki részvénytársaság

tudomásul hozza a nagyérdemű közönségnek, hogy Hunyadi-u. 10. sz. alatt

építő és műszaki irodát nyitott.

Eivállal: mindennemű magas és mély építést, összes vasbetonmunkát azok tervezését és felülvizsgálatát.

Épít részletfizetésre mindennemű építkezést és

Díjtalanul készít költségvetést és szolgál tanácscsal műszaki ügyekben.

A nagyérdemű közönség szives támogatását kérjük.

Nagymagyaralföldi építő és műszaki r. t.

Telefon 632.

Alapított 1893. évben.

Telefon 632.

Halmágyi

női és leány felöltők legnagyobb árnházában

--- Piacz-utca, a Főpostával szemben ---

Megérkeztek

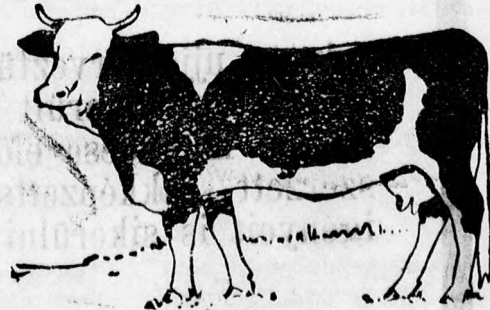
az őszi és téli idény ujdonságai. Női felöltők, Costümök, Pongyolák, Blousok, aljak és alsó szoknyákban eredeti párisi és berlini modellek.

Szolid, olcsó árak.

Előzékeny, pontos kiszolgálás.

Üszöket adunk

tenyésztés céljából kiscigáknak, gazdaságoknak és uradalmaknak. A tarka fajszők és tehének jelenlegi értékét a tenyésztő készpénzzel, vagy 2 év után is fizetheti.

Neuschlosz Testvérek

Eötvös-utca 2. sz. Szatmár. (A régi Koronával szemben.)

Irodai telefon szám 16. — Gazdasági telefon szám 155.

Debreczeni Faipar Részvénytársaság.

Igazgatósági és interurbán telefon: 544.
 Épületfaosztály telefon: 511.
 Tűzifaosztály telefon: 544.

Igen tisztelt üzletfeleinknek, városunk építőközönségének szives tudomására hozzuk, hogy a Simon Mihály-féle épületfaraktárt átvettük és azt lényegesen megnagyobbítva, a Salétrom-utcai (Ispotály-telep) Késes-utca végén lévő telepünkre helyeztük át.

Épületfaosztályunk

berendezésénél oda törekedtünk, hogy városunkban épületfaanyagokból oly hatalmas raktárt létesítsünk, mely a legmesszebbmenő igényeket is képes legyen azonnal kielégíteni.

Építkezésekhez

mindenféle faanyag, faragott és fűrészelt fák, deszkák, léczek, zsindely stb.

Asztalosoknak

lucfenyő, gőzölt bükk, hársfa, szil-, kőris-, jávor-, juhar-, cseresznye-, mahagóni deszkák a legnagyobb választékban állnak raktárunkban rendelkezésre. Raktáron tartunk szőlőkarókat, továbbá **Karczagi fedőcserepet.**

Asztalosoknak, ácsooknak valamint az építettő közönségnek legelőkeltebb

Famegmunkáló gépeink

is rendelkezésre állanak.

Tűzifaosztályunkat

szintén újjászerveztük, szélesebb alapokra helyeztük és annak igazgatójául Kellner Dávid urat sikerült megnyernünk, akinek a helybeli piacon e szakmában töltött 29 évi működése előnyösen ismert városunk közönsége előtt és akinek e téren szerzett szakképzettsége biztosíték arra, hogy vevőközönségünk legmesszebbmenő igényeit is sikerülni fog kielégíteni.

Tisztelettel

Debreczeni Faipar Részvénytársaság.